

HİPNOZ AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SORU BANKASI

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın bütün hakları,

SONUÇ BASIM YAYIN DAĞITIM ve PAZARLAMA'ya aittir.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı'nın bandrolüyle satılmaktadır.

EY TÜRK GENÇLİĞİ!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı!

İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Sevgili Öğrenciler,

“Yayıncılık sektöründe kaliteyi yakalamak ve öğrencilerimize fayda konusunda en üst seviyeye çıkmak” mottosuyla başladığımız serüvenimizde hazırladığımız “AYT Türk Dili ve Edebiyatı Soru Bankası” kitabının, üniversite hayallerinizin gerçekleşeceği bir hazırlık sürecinde size yardımcı olmasını arzu etmekte ve bu arzumuz doğrultusunda sizlere kitabımızı sunmuş bulunmaktayız.

Uzun bir çalışmanın ürünü olan bu kitabımız, alanında uzman ve başarılı öğretmenlerimiz tarafından hazırlanmış olup kitabımızdaki soruların hepsi ÖSYM soruları ile özdeş, kazanımlara uygun ve niteliklidir. Bu soruları çözerken ÖSYM sınavlarındaki AYT Türk Dili ve Edebiyatı testlerinin provasını yapmış olacak ve eksiklerinizi tespit ederek kapatacak, bildiğiniz konuları ise pekiştireceksiniz. Sürecin sonunda başarıyı yakaladığınızda ise kazandığınız başarının gurur ve mutluluğunu bizler de hissedeceğiz.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1: GÜZEL SANATLAR VE EDEBİYAT - EDEBİYATIN BİLİMLERLE İLİŞKİSİ - TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ - TÜRKÇENİN TARİHİ GELİŞİMİ

Test 1	Güzel Sanatlar ve Edebiyat	9
Test 2	Edebiyatın Bilimlerle İlişkisi	11
Test 3	Türk Edebiyatının Dönemleri ve Türkçenin Tarihi Gelişimi	13

BÖLÜM 2: EDEBİ AKIMLAR

Test 1	Edebi Akımlar - 1	17
Test 2	Edebi Akımlar - 2	19
Test 3	Edebi Akımlar - 3	21

BÖLÜM 3: ŞİİR

Test 1	Şiirde Ahenk Unsurları - 1	25
Test 2	Şiirde Ahenk Unsurları - 2	27
Test 3	Şiir Türleri	29
Test 4	Söz Sanatları - 1	31
Test 5	Söz Sanatları - 2	33
Test 6	Söz Sanatları - 3	35
Test 7	Söz Sanatları - 4	37
Test 8	İslamiyet Öncesi Türk Şiiri	39
Test 9	Geçiş Dönemi Şiiri	41
Test 10	Anonim Halk Şiiri	43
Test 11	Âşık Tarzı Halk Şiiri - 1	45
Test 12	Âşık Tarzı Halk Şiiri - 2	47
Test 13	Dinî Tasavvufi Halk Şiiri - 1	49
Test 14	Dinî Tasavvufi Halk Şiiri - 2	51
Test 15	Divan Şiiri - 1	53
Test 16	Divan Şiiri - 2	55
Test 17	Divan Şiiri - 3	57
Test 18	Divan Şiiri - 4	59
Test 19	Divan Şiiri - 5	61
Test 20	Divan Şiiri - 6	63
Test 21	Tanzimat Dönemi Şiiri - 1	65
Test 22	Tanzimat Dönemi Şiiri - 2	67
Test 23	Servetifünun ve Fecriati - 1	69
Test 24	Servetifünun ve Fecriati - 2	71
Test 25	Servetifünun ve Fecriati - 3	73
Test 26	Milli Edebiyat Dönemi Şiiri - 1	75
Test 27	Milli Edebiyat Dönemi Şiiri - 2	77
Test 28	Milli Edebiyat Dönemi Şiiri - 3	79
Test 29	Saf (Öz) Şiir - 1	81
Test 30	Saf (Öz) Şiir - 2	83

BÖLÜM 3: ŞİİR

Test 31	Cumhuriyet Döneminde Saf(Öz) Şiir Anlayışını Devam Ettiren Şiir - 1	85
Test 32	Cumhuriyet Döneminde Saf(Öz) Şiir Anlayışını Devam Ettiren Şiir - 2	87
Test 33	Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Devam Ettiren Şiir - 1	89
Test 34	Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Devam Ettiren Şiir - 2	91
Test 35	Serbest Nazım ve Toplumcu Gerçekçi Şiir - 1	93
Test 36	Serbest Nazım ve Toplumcu Gerçekçi Şiir - 2	95
Test 37	Toplumcu Gerçekçi Anlayışı Sürdüren Şiir	97
Test 38	Garip Akımı - 1	99
Test 39	Garip Akımı - 2	101
Test 40	Garip Dışında Yeniliğini Sürdüren Şiir - 1	103
Test 41	Garip Dışında Yeniliğini Sürdüren Şiir - 2	105
Test 42	II. Yeni Şiiri - 1	107
Test 43	II. Yeni Şiiri - 2	109
Test 44	II. Yeni Sonrası Toplumcu Gerçekçiler	111
Test 45	1980 Sonrası Şiir	113
Test 46	Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri	115

BÖLÜM 4: DESTAN-EFSANE – DEDE KORKUT HİKÂYELERİ – HALK HİKÂYELERİ MESNEVÎ – CENKNAME – MASAL-FABL

Test 1	Destan ve Efsane - 1	119
Test 2	Destan ve Efsane - 1	121
Test 3	Dede Korkut Hikâyeleri - Halk Hikâyeleri - Mesnevi - Cenkmame - 1	123
Test 4	Dede Korkut Hikâyeleri - Halk Hikâyeleri - Mesnevi - Cenkmame - 2	125
Test 5	Dede Korkut Hikâyeleri - Halk Hikâyeleri - Mesnevi - Cenkmame - 3	127
Test 6	Masal ve Fabl - 1	129
Test 7	Masal ve Fabl - 2	131

BÖLÜM 5: HİKÂYE

Test 1	Hikâye (Öykü) - 1	135
Test 2	Hikâye (Öykü) - 2	137
Test 3	Tanzimat Dönemi Hikâyesi	139
Test 4	Servetifünun ve Fecriati Dönemi Hikâyesi	141
Test 5	Millî Edebiyat Dönemi Hikâyesi - 1	143
Test 6	Millî Edebiyat Dönemi Hikâyesi - 2	145
Test 7	Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Hikâye	147
Test 8	Bireyin İç Dünyasını Esas alan Hikâye - 1	149
Test 9	Bireyin İç Dünyasını Esas alan Hikâye - 2	151
Test 10	Toplumcu Gerçekçi Hikâye - 1	153
Test 11	Toplumcu Gerçekçi Hikâye - 2	155
Test 12	Modernist Hikâye - 1	157
Test 13	Modernist Hikâye - 2	159
Test 14	Küçürek Öykü (Minimal Hikâye)	161

BÖLÜM 6: ROMAN

Test 1	Tanzimat Dönemi'nde Roman - 1	165
Test 2	Tanzimat Dönemi'nde Roman - 2	167
Test 3	Servetifünûn Dönemi'nde Roman - 1	169
Test 4	Servetifünûn Dönemi'nde Roman - 2	171
Test 5	Milli Edebiyat Dönemi'nde Roman - 1	173
Test 6	Milli Edebiyat Dönemi'nde Roman - 2	175
Test 7	Cumhuriyet Dönemi'nde Milli Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Roman	177
Test 8	Bireyin İç Dünyasının Esas Alan Roman - 1	179
Test 9	Bireyin İç Dünyasının Esas Alan Roman - 2	181
Test 10	Toplumcu Gerçekçi Roman - 1	183
Test 11	Toplumcu Gerçekçi Roman - 2	185
Test 12	Modernizmi Esas Alan Roman - 1	187
Test 13	Modernizmi Esas Alan Roman - 2	189

BÖLÜM 7: TİYATRO

Test 1	Tiyatro ve Tiyatro Terimleri	193
Test 2	Geleneksel Türk Tiyatrosu	195
Test 3	Tanzimat Tiyatrosu	197
Test 4	Servetifünûn ve Fecriati Tiyatrosu	199
Test 5	Milli Edebiyat Dönemi Tiyatrosu	201
Test 6	Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu - 1	203
Test 7	Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu - 2	205

BÖLÜM 8: ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 1	Gazete Çevresinde Gelişen Öğretici Metinler - 1	209
Test 2	Gazete Çevresinde Gelişen Öğretici Metinler - 2	211
Test 3	Kişisel Hayatı Konu Alan Öğretici Metinler - 1	213
Test 4	Kişisel Hayatı Konu Alan Öğretici Metinler - 2	215
Test 5	Divan Nesri - 1	217
Test 6	Divan Nesri - 2	219
Test 7	Tanzimat Dönemi Öğretici Metinler	221
Test 8	Servetifünûn ve Fecriati Dönemi Öğretici Metinler	223
Test 9	Milli Edebiyat Dönemi Öğretici Metinler	225
Test 10	Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinler - 1	227
Test 11	Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinler - 2	229

DENEMELER

Deneme 1		233
Deneme 2		239
Deneme 3		245
Deneme 4		251
Deneme 5		257
Deneme 6		263

CEVAP ANAHTARI		270
----------------	--	-----

GÜZEL SANATLAR VE EDEBİYAT
EDEBİYATIN BİLİMLERLE İLİŞKİSİ
TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ
TÜRKÇENİN TARİHİ GELİŞİMİ

BÖLÜM

1

1. Edebiyatın işlevi nedir? Şiir, roman, öykü, tiyatro neyi anlatır? Bir psikoloji kitabı, psikolojik romandan daha çok bilgi sunar ama buna rağmen psikolojik roman muhtemelen psikoloji kitabından daha çok okuyucu bulur. Felsefe ile felsefi romanda, sosyoloji ile sosyolojik romanda da aynı durum söz konusudur. Neden böyle? Çünkü edebiyat anlatacağı şeyi somut olarak ortaya koyar, imgelerle çalışır; bilimsel veya felsefi kitaplar ise soyut olayları somut figürlerle ortaya koyuşundan dolayıdır ki edebiyat daha kolay okunur. Bunun yanı sıra edebiyatın bir gücü vardır. Bunu "sözün etki gücü" diye de adlandırabiliriz. Yüzyıllardır bu konu tartışılmaktadır. Sözün etki gücü sayesinde edebiyata bir görev yüklemek, bu suretle bir yerlere varmak ve kitleleri yönlendirmek bazı yazarların çoğu kez izledikleri yoldur. Tüm bunları yaparken edebiyatın kurmacadan yararlandığını dillendirmek zorundayız.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyolojik roman, sosyoloji ile ilgili bilimsel bir eserden daha az bilgi içermesine rağmen daha fazla ilgi görmektedir.
- B) Edebiyat, toplumsal hayatta duygu ve düşünce birliği yaratarak toplumu ortak ölçülerde kaynaştırır.
- C) Edebiyat ile ilgili bir eser, bilimsel ve felsefi bir esere göre daha kolay okunmaktadır.
- D) Sözün etki gücü ile ilgili uzun yıllardır tartışmalar yaşanmaktadır.
- E) Sözün etki gücünden yararlanırken yazarların çoğu kurmacadan yararlanmaktadır.
2. Edebiyat, evrensel ölçekte -mimarî, heykel, resim ve müzikle birlikte- beş temel güzel sanat dalından biridir. Mimarî, heykel ve resim, malzemelerinin şekillendirilebilirliği ve eserlerinin boyutluluğu bakımından ---- sanatlar olarak nitelendirilir. Müzik ve edebiyat ise sese ve söze biçim vermesi bakımından işitme duyusuna yönelik oluşu nedeniyle ---- sanatlar olarak nitelendirilir. Temel sanat dalları dışında yer alan tiyatro ve bale gibi sanatlar ise harekete biçim vermesi bakımından ---- sanatlar olarak nitelendirilir. Bu nitelermeler, güzel sanatların hepsini biçim ve içeriği işleyiş tavrı bakımından çok çeşitli özelliklere sahip kılar. Dolayısıyla, anılan sanat dalları kapsamında üretilen eserlerin içeriği izleyiciye / dinleyiciye / okuyucuya aktarışta kullandığı yollar birbirinden oldukça farklılık kazanır. Malzeme, kütle, biçim ve içerik noktalarında yoğunlaşan özellikler, bu sanat dallarının kendi özgün yönlerini belirginleştirir. Böylelikle her bir sanat dalı, bir diğerine göre farklı özelliklerle donanır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) dramatik - plastik - fonetik
- B) plastik - fonetik - dramatik
- C) dramatik - fonetik - plastik
- D) fonetik - dramatik - plastik
- E) plastik - dramatik - fonetik

3. **Sanat eseri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Sanat eserleri kendine özgüdür ve her sanatçının kendine has bir tarzı vardır.
- B) Sanat eserindeki ana amaç alıcısında bir güzellik ve estetik haz duygusu oluşturmaktır.
- C) Leonardo Da Vinci birden fazla *Mona Lisa* çizmemiş ya da Orhan Veli iki tane *İstanbul'u Dinliyorum* şiiri yazmamıştır çünkü sanat eseri tektir ve eşi yoktur.
- D) Sanat eserinde ana amaç para kazanmak ve geçim sağlamaktır.
- E) Sanat eserinde bilimsellik, nesnellik ve değişmezlikten ziyade öznellik söz konusudur.

- 4.

I. Grup	II. Grup
I. Dramatik Sanatlar	Dokumacılık
II. Fonetik Sanatlar	Müzik
III. Zanaat	Minyatür
IV. Plastik Sanatlar	Roman
V. Edebi metin	

Bu tablodaki I. grupta numaralanmış terimlerden hangisi II. gruptaki kavramlardan herhangi biriyle eşleştiremez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

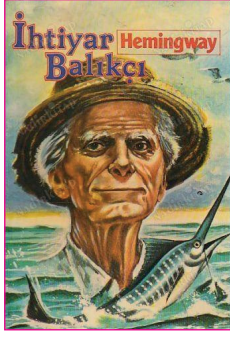
5. Somut olarak birbirlerine yakın görünmekle beraber, zaman zaman kavram karmaşası yaşanan iki kavramdan biri olan ----, bir duygunun, bir tasarımın veya bir güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı ve bu anlatım sonucunda ortaya çıkan eserlerin bütününe verilen isimdir; ---- ise daha çok teknik yeteneğe ve el ustalığına dayanan üretim biçimidir. Belirli ölçüde sanatsal bir anlatımı içinde barındırır da genel olarak geleneksel olan belirli tekniklerin devam ettirilmesi üzerine kurulmuş olup temel özelliği ile güzel sanatlardan ayrılmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) zanaat - sanat B) edebiyat - sanat
- C) sanatçı - zanaatkar D) sanat - zanaat
- E) sanat - edebiyat

6.

I

Ernest Hemingway'ın İhtiyar Balıkçı Romanı

II

Tiyatro sahnesinde sergilenen oyun

III

Galata Kulesi

Numaralanmış yerlerde verilen sanat eserleri kullanılan malzemelerine göre aşağıdakilerin hangisinde doğru sınıflandırılmıştır?

I	II	III
A) Fonetik Sanat	Dramatik Sanat	Plastik Sanat
B) Plastik Sanat	Fonetik Sanat	Dramatik Sanat
C) Dramatik Sanat	Plastik Sanat	Fonetik Sanat
D) Fonetik Sanat	Plastik Sanat	Dramatik Sanat
E) Plastik Sanat	Dramatik Sanat	Fonetik Sanat

7. Bir eser hakkında, zamanında verilmiş olumlu veya olumsuz hüküm, yeni bir edebiyat tarihi yazmaya soyunmuş olanları bağlamamalı ve etkilememelidir. Nedim'i hatırlayın. Devrinin "Reis-i Şâirân"ı Osman-zâde Tâib tarafından önemsenmemiş, tezkirelere alınmamış, tâ 1922'de Halil Nihad Boztepe hazırlayana kadar, *Dîvân*'ının sağlam bir nüshası bile okunamamıştı. Buna rağmen, Nedim'in hakkı olan mevkii elde edebilmesi, değişen değerlerin ve kriterlerin edebiyat tarihlerini de değiştirdiğini gösteriyor. Aynı şekilde, Abdülhalim Memdûh'un bir *Târih-i Edebiyyât-ı Osmaniyye* yazdığını iddia ettikten sonra, Osmanlı'nın klâsik edebiyatından neredeyse hiç bahsetmeyip Tanzimat sonrası uzun uzadıya ele almasını ne kadar yadırgasak da devrinin şartları düşünüldüğünde bu tercihi anlaşılır bulmak mümkündür. Edward Said, yaşanan devrin bağlayıcılığını pek güzel ifade eder: "İnsani bilimlerin alanında üretilmiş hiçbir eserin yaratıcısı, içinde yaşadığı toplumun insanlarından biri olmanın ötesinde bir varlık taşıyamaz, bunu gözden kaçırmak veya umursamak mümkün değildir. Yazar, hayatın şartları ile sınırlıdır."

Bu parçada edebiyat tarihi ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Objektif ve bilimsel olması gerektiği
 B) Edebiyat eleştirisi gelişmiş ve eleştirel okuma yaygınlaşmış olması gerektiği
 C) Sadece şaheserlerin tarihini ele alması gerektiği
 D) Eseri, yazıldığı dönemin dikkatleriyle ele alması gerektiği
 E) Bir metodolojisinin olması gerektiği

denklem

8. Edebiyatçıların otobiyografi, hâtırat, mektup yazma, günlük tutma alışkanlığı bulunmalıdır. Bunlar yoksa bile, çağdaşlarından biyografiler tarafından kaleme alınmış hâl tercümeleri olmalıdır. Batı'da mahalle bakkalından başbakana kadar her kesimden insanın kayıt tutma disiplini edindiği, özel hayatı ve gündelik olanı kaleme alarak sonraki nesillere şahsî belgeler bıraktığı görülür. Cilt cilt günlükler, kurdeler ile bağlanmış mektuplar, özel notlar, albümler dolusu fotoğraf... Bizde ise yazarlar, benliğini silencesine kendilerinden bahsetmekten kaçınırlar. Bildiklerini satırda değil, yüreklerinde taşır; öte tarafa da beraberlerinde götürürler. Ardından bir şeyler yazabilecek olanlara gelince onlar da meşhur hadise uyarak edebiyatçıları hayırla yâd eden kalıp cümleleri tekrarlar ve olumsuz hiçbir şey yazmazlar. "Merhumu nasıl bilirdiniz?" sorusunun cevabı hep aynı kalır.

Bu parçada edebiyatçılarla ilgili eleştirilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserlerini koruma altına alma kültürünün olmaması
 B) Eleştirel okumanın yaygınlaşmamış olması
 C) Ciddiyetlerini bozan anlayışlarla eser verilmesi
 D) Hayat hikâyelerine yer veren eser yazma alışkanlıklarının olmayışı
 E) Kendi dönemlerinin izlerini eserde sergileyememeleri

1. I. İnsan deneyimi, yaşanmış ve yaşanacak olanlar hem edebiyatın hem de bilimin inceleme tezgahıdır.
- II. İnsan ve toplum gibi karmaşık bir yapının anlaşılmasında edebiyat ve sosyal bilimlerin birlikteliğine ihtiyaç vardır.
- III. Edebiyat çoğu zaman bilimin fark etmediği, umursamadığı, ilgilenmediği konuları fark ederek inceler ve işleyip öne çıkarır.
- IV. Katı rasyonelliğin hâkim olduğu bilimin peşinde koştuğu ancak genelde bir türlü eleştiriden kurtulamayan kesin ve geçerli bilginin duyguların temsilcisi edebiyatın tüm gerçekliğiyle ifşa ettiği hayatın hakikatleriyle birlikte bir özgünlük sağlayabilme şansı bulunmaktadır.
- V. Edebiyat, nesnel bir şekilde geleceği öngörmek ister; bilim ise geleceği öngörmek değil, onu hayallerle anlatmak, yaratmak ya da değiştirmek ister.

Edebiyat ve bilimle ilgili yargılara yer verilen numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Halide Edip Adıvar'ın Ateşten Gömlek isimli eserinde İzmir'in işgali ile birlikte Ayşe'nin yuvasının yıkılışı, kocası ve çocuğunun Yunanlılar tarafından öldürülüşü ve İstanbul'a bir akraba evine sığınması anlatılmaktadır. *Vurun Kahpeye*'de ise Kurtuluş Savaşı günlerinde Anadolu'nun "hiçbir kimsenin gitmediği geri bir kasabasına öğretmen olarak giden Aliye'nin, Kurtuluş Savaşı süresince bu kasabada mücadelelerle dolu hayatı işlenmiştir. Halide Edip'in *Dağa Çıkan Kurt* adlı hikâye kitabında ise Türk kadınının Millî Mücadele yıllarında yaşadığı acılar üzerinde durulmuştur.

Bu parçada Halide Edip Adıvar'ın adı geçen roman ve hikâyelerinin, edebiyatın hangi bilim dalı ile ilişkisini ortaya koyduğu söylenebilir?

- A) Psikoloji B) Tarih C) Coğrafya
D) Felsefe E) Sosyoloji

3. İç çözümleme, iç monolog ve bilinç akımı gibi teknikler, --- hikâye ve romana kazandırdığı tekniklerdir. Bu tekniklerin hikâye ve romanın niteliğini etkilediğini söyleyebiliriz. Bu teknikleri kullanmak isteyen hikâyeci ve romancı ister istemez ruh tahlillerini ortaya koymaya çalışmakta, dolayısıyla hikâye ve romana bu bilim dalıyla ilgili bir derinlik kazandırmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sosyolojinin B) felsefenin C) psikolojinin
D) tarihin E) coğrafyanın

4. Edebiyatın boş ve faydasız bir aktivite olmadığını, toplumun sorunlarını nasıl gündeme getirdiğini ve o eserlerin yazdıkları döneme nasıl ışık tuttuğunu göstermesi bakımından 19. yüzyıl İngiliz kadın yazarlarından George Eliot'un *The Mill on the Floss* adlı romanı en çarpıcı örneklerden biridir. 1860 yılında yayınlanan bu roman Tulliver ailesinin ve yöre halkının geleneklerini konu edinmektedir. Fakat dikkatlice analiz edildiğinde romanın, 19. yüzyılın en önemli toplumsal sorunlarından birisi olan kadın-erkek eğitimindeki eşitsizliği ve kimlik anlatışını konu edindiği görülecektir. Ayrıca roman, kadın-erkek eğitimindeki eşitsizliği ele alırken bu eşitsizliğin oluşmasına zemin hazırlayan kültürel ve geleneksel bakış açılarını da ortaya koymaktadır.

Bu parçada George Eliot'un *The Mill on the Floss* adlı romanı, edebiyatın hangi bilim dalıyla ilişkisini ortaya koymaktadır?

- A) Coğrafya B) Psikoloji C) Tarih
D) Sosyoloji E) Felsefe

denklem

5. Lucretius'un *Evrenin Yapısı* adlı şiirinden alınan aşağıdaki dizelerde atomların evreni nasıl oluşturduğu üzerinde durulmuştur. İlk Çağ'dan günümüze ışık tutan öngörüler yer almaktadır:

Elbet bir amaç güderek almadılar şu düzeni,
Sağduyularını kullanarak atomlar, ne de
Tek tek, devinimlerine belli bir koşul koydular.
Ama o sonsuz boşlukta binlercesi
Hiç durmamacasına koşturduklarından, binlerce
Değişikliğe uğradıklarından çarpışmalar sonucu,
Her devinimi, bağlantıyı denedikten sonradır ki
Şu özel kalıba dökülmüşlerdir, dünyamızı yaratan.
Yaradılışına uygun çark kurulduktan sonra
Yıllar yılı süregelmiştir dünyamız.

Bu şiirde, edebiyatın hangi bilim dalıyla ilişkisinin olduğu söylenebilir?

- A) Coğrafya B) Psikoloji C) Tarih
D) Sosyoloji E) Felsefe

6. Edebiyat eseri, hastalığı yenecek etkenleri ve bu etkenlerin kullanılma yöntemlerini bularak hastanın sıkıntılarını giderme aracı olarak ---- bir işlev görebilmektedir. Yalnız insanlara güzellik duygusu ve estetik haz vermekle kalmaz, şifa da verebilir. İnsanı kendisine tanıtarak, iyiyi ve kötüyü göstererek, içsel/vicdani bir arınma ve etik bir bilinç de sağlar. Bu sağaltım, yalnız okuyucu veya yalnız yazar açısından değildir; her ikisi açısından da etkisi vardır. Zweig, yazma eyleminin yazar açısından, bir "akma, uçma ve hafifleme" edimi olduğunu söyler; aynı durum okuyucu için de geçerlidir. Aristoteles, duyguların arınmasından söz ederken yalnız etik bir duruma işaret etmez, ruhsal ve duygusal bir esenliğe de işaret eder. Edebiyat eserinin, çağdaş terapi uygulamalarında iyileştirici bir unsur olarak kullanıldığı bilinmektedir. Bu, olması gereken bir uygulamadır. Uygun bir edebiyat eseri, biyolojik yapıya etki eden güçlü bir ilaçtan daha büyük ve köklü bir dönüşüm gerçekleştirebilir. Zira edebiyat eseri içerdiği değerlerle bilinci yeniden yapılandırır, bakmayı ve görmeyi yeniden öğretir, yaşama kültürünü zenginleştirir. Böylece bir şifa olarak söz, yazardan okuyucuya, okuyucudan da topluma doğru bir yaşama ve var olma duygusu olarak yansır; giderek bir yaşama duygusu ve kültürü oluşturur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sosyolojik B) psikolojik C) etnografik
D) biyolojik E) topografik

7. Tarihte pek çok filozofun edebî bir tarz kullandıklarını görürüz. İlk Çağ filozoflarından bazıları, görüşlerini şiirlerle dile getirmişlerdir. Nitekim Parmenides, *Doğa Üzerine* adlı bir varoluşsal sorgulamalara yer verdiği şiir yazmıştır. Bu eseri sayesinde biz onun evrenin oluşumuna (kozmogoni) ilişkin öne sürdüğü görüşlerin yerini ve önemini anlarız. Miletli doğa filozoflarından Anaximandros ve Anaximenes'in de yine *Doğa Üzerine* adını taşıyan evrenin oluşumunu anlatan şiirsel yapıtları vardır. Aynı şekilde, zıtların çatışması ve birliği öğretisinde Anaximandros'tan, ruh öğretisinde de Anaximenes'ten etkilenmiş olan ünlü İonia filozoflarından Herakleitos'un da *Doğa Üzerine* adlı şiir tarzında kaleme aldığı fizik, teoloji ve siyaset olmak üzere üç kısımdan oluşan bir eseri vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Edebiyat ve din ilişkisi
B) Edebiyat ve sosyoloji ilişkisi
C) Edebiyat ve tarih ilişkisi
D) Edebiyat ve felsefe ilişkisi
E) Edebiyat ve coğrafya ilişkisi

8. ---- biliminin edebiyata en büyük katkısı yazarın ruh dünyasını aydınlatması ve onu yazmaya iten etkenleri incelemesidir. Bu bilim dalı sayesinde eserden hareketle yazara ya da yazardan hareketle esere varma yöntemiyle gerçeğe daha yakın yorumlara ulaşılabilmektedir. Aslında hem yazar hem de onun ürettiği karakterler insanın ruhsal durumunun belirlediği davranışları sergilerler. Dolayısıyla edebi metin tahlilinde mutlaka bu bilimene başvurulmalıdır. Roman veya öykülerdeki karakterlerin ruh dünyaları, davranışlarına dair bilgiler bu bilim dalında mevcuttur. Karakter tahlili veya davranışların neden ve sonuçları üzerine soruların yanıtlarını verecek olan yine bu bilim dalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Psikoloji B) Tarih C) Coğrafya
D) Felsefe E) Sosyoloji

9. Dede Korkut Hikâyeleri, büyük bir Türk boyu olan Oğuzların hayatından kesitler sunar. Bu hikâyelerde Türk dünyası içerisinde çok önemli bir yere sahip olan Oğuzların, Orta Asya'dan itibaren Anadolu'ya yerleştikleri süre boyunca gerek çevrelerindeki düşmanlarıyla yaptıkları savaşlar gerekse kendi iç çekişmeleri ve kahramanlıkları anlatılır. Göçebe hayat ile yerleşik hayatın birbirine karışmış olduğu bu hikâyelerde Orta Asya'da yaşayan Oğuzların toplum yapısının kimi yönlerini görmek mümkündür. Oğuzların yaşayışı, bazen tabiatüstü yaratıklarla olan mücadeleleri, birbirleriyle ve komşularıyla yaptıkları savaşları, gelenek, göreneklere ve hayat görüşleri ile ilgilidir. Din ve dini algılayış, aile ve toplum yapısı, günlük ve ekonomik hayat, tabiat sevgisi, eğlence hayatı, yeme içme alışkanlıkları, avlanma ve savaşlar gibi hususlar destanların her birinin içerisinde çeşitli şekilde yer almaktadır. Bununla beraber hikâyelerde Oğuzların yaşadığı bölgeler olan Doğu Anadolu ve Azerbaycan'da bu hikâyelerde yer alan mekânlar arasında yer alır. Bu bilgilere bazen doğrudan ulaşabildiğimiz gibi, bazen de dolaylı yoldan ulaşmamız mümkündür.

Bu parçada Dede Korkut Hikâyeleri'nin,

- I. Tarih
II. Sosyoloji
III. Psikoloji
IV. Coğrafya
V. Felsefe

yukarıdaki bilim dallarından hangisiyle ilişkisi olduğuna değinilmemiştir?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) III ve IV E) I ve V

1. Orhun Yazıtları, Türk dilinin en eski yazılı kaynaklarından biri olup VIII. yüzyılda dikilmiş bengu taşlardır. Bilge Kağan, Kül Tigin ve Vezir Tonyukuk adına dikilen bu yazıtlar Türk milletinin o dönemde öteki millet ve kavimlerle yaptıkları savaşları ve mücadeleleri anlatmaktadır. Bu yazıtlar II. Göktürkler Dönemin'nde dikilmiş ve Türklerin bilinen ilk alfabesi olan Göktürk Alfabesi ile kaleme yazılmıştır. Türk milletinin Türk askeri geleneği ve hükümdarlık anlayışı, devlet düzeni, Türk tarihi, kültür ve geleneği hakkında çeşitli bilgilerle ulaşmamızı sağlayan Orhun Yazıtları yazılı edebiyatımızın en önemli ürünleri arasında yer alır.

Bu parçada sözü edilen yazıtlar Türkçenin hangi dönemine aittir?

- A) İlk Türkçe B) Orta Türkçe C) Eski Türkçe
D) Ana Türkçe E) Yeni Türkçe
2. Eski Türkçeden sonraki bu dönemde, Türkçe farklı yazı dillerine bölünmüştür. Türkistan'daki Türklerin parçalanarak büyük küteller hâlinde Hazar Denizi'nin kuzeyinden ve güneyinden kuzeybatı ve güneybatıya doğru gitmeleri, yeni kültür merkezlerinin meydana gelmesi, İslamiyet'in kabulü ile birlikte birçok yeni kavramın toplum hayatında yer alması ve yeni bir yazının kullanılması gibi dış sebepler ile Türkçenin kendi iç yapısında meydana gelen doğal değişimler ve gelişmeler farklı lehçelerin ve yazı dillerinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Böylece bu dönemde Türk dili, XII-XIII. yüzyıldan itibaren Kuzeydoğu Türkçesi ve Batı Türkçesi şeklinde adlandırılan iki ana kola ayrılmıştır.

Türk yazı dilinin bu parçada sözü edilen dönemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski Türkçe B) Orta Türkçe
C) Batı Türkçesi D) Yeni Türkçe
E) İlk Türkçe
3. ----, Batı Türkçesi içinde bilhassa Türkiye Türkçesinden ayrı bir devre hâlinde tutan şey onun dış yapısıdır. İç yapı, yani Türkçe bakımından yalnız Eski Anadolu Türkçesinden farklı bulunmakla birlikte dış yapı, yani yabancı unsurlar bakımından Eski Anadolu Türkçesinden de Türkiye Türkçesinden de çok büyük farklarla ayrılan bir devre manzarası gösterir. Bu devre Türkçenin yabancı unsurlar tarafından tam manasıyla istilâ edildiği, Türkçenin Arapça ve Farsça unsurlar tarafından son haddine kadar sarıldığı dönemdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Uygur Türkçesini B) Orta Türkçeyi
C) Kıpçak Türkçesini D) Osmanlı Türkçesini
E) Eski Türkçeyi

4.

	Türk Edebiyatının Dönemleri	Dönem hakkında bilgi
I	Millî Edebiyat Dönemi	Genellikle 1911'de <i>Genç Kalemler</i> dergisi ile başlatılan "Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı"nın ortaya çıktığı 1923 yılına kadar devam eden bir edebî sürecin adıdır. Bu edebî dönemin başlıca temsilcileri; Mehmet Emin Yurdakul, Ömer Seyfettin, Ali Canip Yöntem ve Ziya Gökalp'tir.
II	Divan Edebiyatı	Kendine özgü bir sanat anlayışı, sınırlı bir duygu ve şiir dünyası, sanatlı bir dili, İslam dini ve tasavvufa dayalı bir düşünce örgüsü bulunan şekilci ve kuralcı bir edebiyattır. Arap ve Fars edebiyatının etkisiyle aruz vezninin ve mazmun denen sembolik ifade kalıplarının kullanılması bu dönemin karakteristik özelliğidir.
III	Halk edebiyatı	Bu dönem edebiyatını daha çok halk arasında yetişmiş sanatçıların verdikleri sözlü ürünler oluşturmaktadır. Bu dönem sanatçılarına genellikle "âşık" adı verilir.
IV	Fecriati Edebiyatı	Batı etkisindeki Türk edebiyatının ilk evresini oluşturan bu dönemde Türk edebiyatının şekil özelliklerinde, kurgusunda, tekniğinde, dilinde, üslubunda, içeriğinde, konularında ve konulara yaklaşım biçiminde eski Türk edebiyatına göre bazı farklılıklar görülmeye başlamıştır.
V	Servetifünun Edebiyatı	Bu dönem edebiyatı bir neslin edebiyatıdır. Bu neslin zevkleri ve duygu tarzı kendine özgüdür. Türk edebiyatını yenileştirmek isteyen bu dönem sanatçıları Batı'ya hayrandır. Tanzimat edebiyatından hemen sonra ortaya çıkan bu edebiyat sanatçıları, Millî kültüre ve toplumsal hayata ise fazla ilgi duymaz.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde verilen edebiyat dönemi, dönem hakkında verilen bilgiyle uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Türk Edebiyatının Dönemleri" ile ilgili çalışma yapan bir araştırmacı aşağıdaki eserlerden hangisini farklı bir dönemde değerlendirir?

- A) Göktürk Kitabeleri B) Altun Yaruk
C) Sekiz Yükmek D) Atabetü'l Hakayık
E) İrk Bitig

denklem

6. Batı Türkçesi XII. yüzyıldan itibaren oluşmaya başlamış ve ilk yazılı eserlerini XIII. yüzyılda vermiştir. Türklüğün ve Türk dilinin en çok işlenmiş, en verimli yazı dilidir. Oğuz Türkçesine dayanan bu yazı dili, Hazar Denizi'nden Balkanlara kadar uzanan sahada konuşulan dildir. Lehçe tasniflerinde, Oğuz grubu, Batı ve Güneybatı terimleri ile ifade edilmektedir. Batı Türkçesinin ilk dönemi, XIII. yüzyıl ile XV. yüzyılın sonu arasındaki dönemi kapsayan ----'dir. XVI. yüzyıldan XX. yüzyılın başlarına kadarki döneme ----, XX. yüzyılın başlarından itibaren başlayan ve günümüze kadar yaşayan dile ise ---- diyoruz.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Eski Anadolu Türkçesi - Osmanlı Türkçesi - Türkiye Türkçesi
 B) Osmanlı Türkçesi - Türkiye Türkçesi - Eski Anadolu Türkçesi
 C) Türkiye Türkçesi - Eski Anadolu Türkçesi - Osmanlı Türkçesi
 D) Osmanlı Türkçesi - Eski Anadolu Türkçesi - Türkiye Türkçesi
 E) Eski Anadolu Türkçesi - Türkiye Türkçesi - Osmanlı Türkçesi

7. Ay doğar ayazlanır
 Gün doğar beyazlanır
 Mahmur gözlü sevdiğim
 Uyanmaya nazlanır

Mâni örneği olan bu dörtlüğün ait olduğu Türk edebiyat dönemi ve Türk dilinin tarihi dönemi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Divan edebiyatı	Batı Türkçesi
B) Halk edebiyatı	Eski Türkçe
C) Tanzimat edebiyatı	Orta Türkçe
D) Halk edebiyatı	Batı Türkçesi
E) Divan edebiyatı	Kuzey Türkçesi

8. • Batı Türkçesinin üçüncü devridir.
 • Yeni Lisan Hareketi bu dönemin başlangıcı kabul edilir.
 • Bu devrin temelinde İstanbul konuşmasının esas alındığı bir yazı dili vardır.
 • Latin alfabesi Türk dilinde bu dönemden itibaren kullanılmaya başlanmıştır.
 • 1908 yılından günümüze kadar olan kısmı içine alır.

Bu parçada Türk dilinin hangi döneminden bahsedilmektedir?

- A) Kuzeydoğu Türkçesi
 B) Eski Anadolu Türkçesi
 C) Osmanlı Türkçesi
 D) Eski Türkçe
 E) Türkiye Türkçesi

denklem

9. Türkler, Budizm ile Hunlar ve Köktürkler zamanında tanışmış olsalar da ilk Budist metinlerini 9. yüzyılın ikinci yarısında Tarım Havzası'na göç ettikten sonra yazdıkları tahmin edilmektedir. Bu çerçevede Türkçe ilk Budist metinler, ilk Maniheizt metinlerin yazıldığı zamandan daha sonraki yıllarda yazılmış olmalıdır. Nitekim erken dönem Budist Türkçe metinler olarak gösterilen *Sekiz Yükmek*'in Londra nüshası, *Maitrisimit*'in Sengim/Murtuk nüshası gibi eserlerin bazı ses ve şekil özellikleri, 8. yüzyılda yazılmaya başlandığı tahmin edilen Maniheizt metinlerden biraz daha ilerlemiş durumdadır ve bu metinler Türklerin Göktürk alfabesinden sonra, Arap alfabesinden önce kullandıkları alfabe ile yazılmıştır.

Bu parçada sözü edilen Sekiz Yükmek ve Maitrisimit'te kullanılan dilin tarihi dönemi ile bu eserlerin yazımında kullanılan alfabe aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Eski Türkçe - Soğd
 B) Orta Türkçe - Göktürk
 C) Batı Türkçesi - Latin
 D) Eski Türkçe - Uygur
 E) Orta Türkçe - Kiril

EDEBİ AKIMLAR

BÖLÜM

2

1. Belli bir sanatkâr grubunun, belli bir dönemde ortak dünya görüşü, estetik, sanat ve edebiyat anlayışı çerçevesinde oluşturdukları edebiyat hareketidir.

Bu parçada tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel faaliyet
B) Edebiyat sosyolojisi
C) Sanatsal birikim
D) Edebi metin
E) Edebi akım

2. ---- göre sanatın üç temel ögesi vardır: Akıl, sağduyu ve tabiat. Her eser güzelliğini akıldan alır. Sağduyuya uymayan bir anlatımın hiçbir anlamı ve değeri yoktur. Bu yüzden hiçbir şey gerçekten daha güzel değildir. İnsan ancak inandığı şeyden heyecan duyar. Tabiatta bulunan her şey sanatta da vardır. Bundan ötürü tabiatı taklit etmek gereği önemlidir. Zira yalnız gerçek olan şey taklit edilir. Gerçek olmayan hiçbir şeyin devamı olmaz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Realizme
B) Klasisizme
C) Romantizme
D) Sembolizme
E) Natüralizm

3. Türk edebiyatını en fazla etkileyen akımın ---- olduğu tartışılmaz bir gerçektir. 1860 yılından sonra Fransız edebiyatını örnek alan Tanzimat sanatçıları o çağın en belirgin edebiyat akımı olarak bu akımı benimsediler. Bu akımın halka açık yanı, adalete, hürriyete, derin hayallere, millî ruha, tabiata coşkulu bir şekilde bağlılığıdır. Bu coşkunluk ve hayallere bağlılık eserlerin içine sinmiştir. Bu akımın ilk etkileri edebiyatımıza çeviri romanlarla girer. Fenelon'un "Telemak"ı ile başlayan çeviri çalışmalarını Victor Hugo'dan, Daniel Defoe'den, Alexander Dumas Pere'den, Lesage'dan Chateausriand'dan, Bernardin de Saint Pierre'den yapılan diğer çeviriler takip eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) romantizm
B) natüralizm
C) parnasizm
D) sembolizm
E) klasisizm

- 4.
- Tiyatroda trajedi ve komedi yerine dram tercih edilir.
 - İnsana ve hayata dair her şey sanatın konusu olabilir.
 - Yazarın ve edebiyatın toplumsal bir görevi vardır, yazar kendini topluma adanmıştır.
 - Eserde esas olan akıl değil duygunluk olmalıdır.
 - Melankoli, hüzün, kötümserlik, marazilik edebi eserlerdeki hâkim duygudur.
 - Ferdietçilik, lirizm esastır.
 - Romanlarda olay örgüsünde olağanüstü, inandırıcı olmayan, şaşırtıcı herhangi bir unsurla karşılaşmaz.

Bu parçada özellikleri verilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm
B) Realizm
C) Sembolizm
D) Romantizm
E) Natüralizm

denklem

5. Bu akıma bağlı şairler biçim mükemmelliğine azami önem göstermişler ve bunu düşkünlük seviyesine ulaştırmışlardır. Bu düşkünlük onları sanat sanat içindir düsturuna götürmüş, bu düstur da bu akımın bir kuralı haline gelmiştir. Onlara göre şiirin şekli kusursuz, eksiksiz olmalı; şiirde armoniden çok ritim, müzikaliteden çok şekil güzelliği önemlidir. Bazıları şiiri sadece kafiyede aramaya kalmıştır. Fakat bu yaklaşımla şiirde anlam ikinci planda kalmıştır. Bu yüzden onların şiirleri, dışı değerli taşlarla süslü, içi boş bir kutuya benzetilmiştir. Bu güzellik tutkusunun, kusursuzluk arzusunun onlarda klasiklerin etkisiyle oluştuğu kolaylıkla söylenebilir. Zira konu olarak da Yunan hikâyelerine geri dönüşleri bunun başka bir göstergesidir.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm
B) Sürrealizm
C) Sembolizm
D) Romantizm
E) Parnasizm

6. • Edebiyatta kişisel duygulara yer veren tutuma karşı olma
- Sanat sanat içindir anlayışına karşı olma, sanatın bir yararı olması gerektiğine inanma
- Uzun ve gereksiz tasvirler pahasına, toplumdaki gerçekleri doğru ve tam olarak vermek amacı taşıma
- Deneysel bilim yöntemine yer verme, gözlem ve belgelere dayanarak deneysel bir roman oluşturma
- İnsanın davranışlarını hem çevrenin hem soyaçekimin etkilerine bağlama
- Gerçeği en ince ayrıntılarına kadar dile getirme, hayatın iğrenç ve çirkin sahnelerinin anlatılmasından kaçınılmama
- Roman kahramanını bağlı olduğu sınıfın diliyle konuşurma, o sınıfın aksanını yansıtırma

Yukarıda özellikleri ve ilkeleri verilen edebi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Natüralizm
D) Romantizm E) Parnasizm

7. "Akım" boyutuna ulaşmış sanat anlayışlarının tamamına yakını, bir manifestoya veya manifesto niteliği taşıyan bir metne ya da metinlere sahiptir. Bunlar ilgili sanat anlayışını tanıtan, onun çerçevesini çizen ve ilkelerini ortaya koyan metinlerdir. Örneğin Victor Hugo'nun *Cromwell Ön Sözü* ----in; Zola'nın *Deneysel Roman* adlı eseri ----in; Jean Moreas'ın Figaro'da yayımlanan *Sembolizmin Bildirgesi* sembolizmin; İtalyan yazar Marinetti'nin yine Figaro'da yayımlanan *Fütürizm Bildirgesi* fütürizmin manifestosudur. Fakat akımların hepsinin böyle metinlere sahip olduğu söylenemez. Örneğin, klasisizm akımını benimsemiş edipler "Bir bildirge çevresinde toplanan gerçek bir okul meydana getirmedi zevk ve ilke birliğiyle birleştiler." Gerçi Boileau'nun *Şiir Sanatı* adlı eserinde klasisizmin ilkelerinden bahsettiği, zaman zaman söylenmiştir ama hem buradaki fikirler dağınık da olsa daha önce başkaları tarafından ortaya konmuştur hem de Boileau'nun bu eserinde ortaya koyduğu fikirler, derli toplu bir "manifesto" niteliği taşımaz.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) romantizm - natüralizm B) realizm - parnasizm
C) sürrealizm - klasisizm D) klasisizm - natüralizm
E) romantizm - realizm

8. Şiirin anlamını gizemin içinde saklayan, şiiri mana duvarının ardına gömen, şiirin ruhunu engin hayal âleminde özgür bırakan, bilgiye, sezgilerine ulaşan şairlerin, kendi özgürlüklerini kısıtlayacak bir şeklin içine girmek istememeleri dünya görüşleriyle oldukça tutarlıdır. Ruhun rehberliğinde, söz dile nasıl gelmek istiyorsa öyle söylenmeli, dize sayısı, dize uzunluğu ya da kısalığı şiirin içinden geldiği gibi olmalıdır. Bir şiir doğa gibi özgür olmalıdır. Her şiirin kendi anlamına göre kendi biçimi vardır. Bu biçime yön veren sadece o şiire ait olan ruhtur. Aynı biçim başka bir şiirin ruhuna giydirilemez.

Bu parçada sözü edilen şairlerin aşağıdaki edebi akımlardan hangisinin etkisinde oldukları söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Fütürizm C) Sembolizm
D) Romantizm E) Parnasizm

9. Tabi ki eserlerimde his, hayal ve duyguyu, akıl ve mantığın kontrolünde tutarım; şahsiliikten, lirizmden nefret ederim. Bu bağlamda gücümü gönülden değil, akıldan alırım.

Bu sözleri söyleyen birinin eserlerini aşağıdaki edebi akımlardan hangisinin etkisiyle oluşturduğu söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Sembolizm
D) Romantizm E) Natüralizm

10. 19. yüzyılda deneye dayanan bu ilimlerin gelişmesi özellikle de Auguste Comte'un ---- felsefesi ---- akımın doğmasına sebep oldu. Olaylar arasındaki bağlantıların gözlem ve deneyler sonucu ortaya çıkacak değişmez kanunlarla açıklanabileceğini ileri süren bu felsefe, 1850'den sonra sosyal ilimler ve edebiyat sahasında kendini gösterdi. "Böylelikle yazında ve romanda gerçekçiliğin etkilendiği bu felsefi düşünce doğmuştur." Bu düşünceyi edebiyata uygulayan Fransız yazar Hypolyte Adolp Taine, *İngiliz Edebiyatına Giriş* adlı makalesinde edebiyat teorisyeni ve eleştircisi olarak 19. yüzyılın ortalarında edebi eserlerin tabiat bilimlerinde kullanılan metotlarla incelenmesini istemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) gelecekçilik - fütürizm B) psikanaliz - natüralizm
C) pozitivizm - natüralizm D) kuralsızlık - dadaizm
E) simgecilik - sembolizm

1. Aşağıda ---- akımının ilke ve özelliklerine yer verilmiştir:
- Eserlerde gayri ahlakilik bulunmamalıdır.
 - Edebi türler birbirinden mutlak şekilde ayrılmalıdır.
 - Sade, açık, pürüzsüz ve mükemmeliyetçi bir dil ve her çağın anlayabileceği şairane ve zarif bir üsluba sahip olunmalıdır.
 - Tiyatroda üç birlik kuralı olmalıdır.
 - Toplumdaki geleneklere, törelere uymak gerekir.
 - Gerçeğe benzerlik kuralını göz önünde tutmalıdır.
 - Eski Yunan ve Latin yazarlarını taklit etmek gerekir.
 - Çirkinliklere, bayağılıklara yer verilmemelidir.
 - Aklın üstünlüğü esastır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki edebi akımlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Sembolizm
D) Romantizm E) Natüralizm

2. Her şeyi bir rüyadaymış gibi görmek, açıklık ve belirlilikten kaçmak bu şairlerin baş tasasıdır, onlara göre eşya bir sis perdesi arkasında kalmalı, hayalimiz onu nasıl görebiliyorsa öyle kabul etmelidir. Şair, dünyanın gerçeklerle dolu örüntüsünden, acı ve ıstırap veren her türlü örüntüden, hayalleri aracılığıyla uzaklaşır. Gerçek hayatta bulunamayan mutluluk, hayali bir âlemde bulunabilir. Geçmişte yaşanılmış küçük bir anıyla, gelecekte yaşanması istenen bir hayal çoğu zaman şiirde iç içe geçer. Şair, düş kurma ve imgelem gücüne dayanarak büyüleyici sözcüklerle bu iki dünya arasındaki dengeyi, gizemci bir bütünde birleştirerek tek bir dünya görüntüsü olarak verir.

Bu parçada sözü edilen şairlerin bağlı olduğu edebi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm B) Fütürizm C) Sembolizm
D) Romantizm E) Parnasizm

3. ----, Avrupa'da 19. yüzyılın ilk yarısında ---- tepki olarak doğan, duygu ve hayali ön planda tutan, doğadaki ve toplumdaki karşıtlıkları, çelişkileri yansıtmayı, kişileri ve toplumsal çevreleriyle vermeyi amaç edinen bir edebiyat akımıdır

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Realizm - romantizme
B) Romantizm - klasisizme
C) Klasizm - realizme
D) Realizm - parnasizme
E) Klasisizm - romantizme

4. Tüm ayrıntılarıyla, nedenleriyle, sonuçlarıyla anlatılan gerçekliğin değil, sadece ana hatlarıyla gölge altında detaylardan arındırılmış hayalin daha güzel olduğuna inanırım, baktığım yerden kendi görmek istediğim kadarını görür ve okura görmesini istedikleri kadarını gösteririm. Gölge altında eşya, hayalin, güzeli anlayış yeteneğine göre güzellik kazanır. İşte hayalimizin saptadığı bu güzellik doğrudur.

Bu sözleri söyleyen birinin aşağıdaki edebi akımlardan hangisinin etkisinde olduğu söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Sürrealizm C) Sembolizm
D) Dadaizm E) Parnasizm

5. • Geleneksel akıl ve mantık perspektifini reddetmek
• Şiir görsellerle desteklenmek
• Şiirde varlığı bütün olarak verme isteğinden kaynaklanan bir karmaşa ve karışıklık
• Şiirin şeklinde her türlü yeniliğe açık olmak, görsel ve matematiksel bir metin kurmak

Bu parçada özellikleri verilen edebi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sembolizm B) Fütürizm
C) Ekspresyonizm D) Empresyonizm
E) Kübizm

6. Ahmet Mithat Efendi'nin üzerinde ısrarla durduğu hususlardan biri romancının gerçeği bütün yönleriyle vermesi gerektiğidir. Bu yüzden o bazı eserlerinin ön sözlerinde Emile Zola'nın öncülüğünü yaptığı akıma karşı çıkmıştır. Çünkü ona göre bu akımın sanatçıları yaşanan hayatın sadece çirkin yanlarını göstermektedirler. Oysa gerçeği yansıtmak iddiasındaki bir yazarın hayatta yaşanan çirkinliklerle birlikte güzellikleri de görmesi ve göstermesi gerekir.

Bu parçadan hareketle,

- I. Rezaizade Mahmut Ekrem
- II. Nabizade Nazım
- III. Cenap Şahabettin
- IV. Ömer Seyfettin
- V. Hüseyin Rahmi Gürpınar

yukarıdaki sanatçılardan hangileri Ahmet Mithat Efendi'nin karşı çıktığı akımın Türk edebiyatındaki temsilcileri arasında yer alır?

- A) I ve IV B) II ve III C) III ve IV
D) II ve V E) IV ve V

7. Hüseyin Rahmi Gürpınar, birçok eserinde ---- genel kaideleri içerisinde yer alan esere müdahale etme ve okuru bilgilendirme alışkanlığından bir türlü vazgeçemez. Söz gelişi "Cadı" isimli eserinde mezarlığa gidilir. Romancı cadı kavramından esinlenerek "Eğer ölümler dirilseydi" diye yeni bir konu açar. Kendince yüksek felsefesini, biraz da komedi karıştırarak dile getirir. Sonra konuyu ruh konusuna taşır. Eskinin çetrefilli akıl yürütme yöntemleriyle alay etmek ve eski inanları okurun gözünde muamma haline getirmek için devrine göre kültürlü sayılabilecek kahramanları Naşit Nefi Bey ve karısı Şükriye Hanım'ın akıllarını yorar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Parnasizmin B) Natüralizmin C) Kübizmin
D) Romantizmin E) Klasisizmin

8. ---- dünya edebiyatındaki temsilcileri trajedide Racine ve Corneille, komedide Moliere, manzum mektup ve hicivde Beileau, fabлда La Fontaine, denemede Pascal ve La Bruyere, romanda Madame de La Fayette'dir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kübizmin B) Natüralizmin
C) Parnasizmin D) Sembolizmin
E) Klasisizmin

9. Yirminci yüzyılın başlarında empresyonizmin dış dünyadan gelen izlenimleri tekrar etme özelliğine karşı çıkmış, iç âlemlerinde doğan duyguları dışa vurmaya amaçlamışlardır. Bunu yaparken de kelimelerin de gücünden yararlanmak istemişlerdir. "Neden yalnızca cümle kavranabilsin de kelime kavranılsın?" diyen bu edebi akım özellikle duygularını bağırıcısına dışa vuran kelimelerle modern çağın teknik gelişimleri, makine dünyası içine kendini esir hissedenden insanlığın tepkisini, huzursuzluğunu, umutsuzluğunu yansıtır.

Bu parçada sözü edilen edebi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekspresyonizm B) Fütürizm
C) Sembolizm D) Dadaizm
E) Parnasizm

10. **Gazeteci:**

— Eserlerinizde kusursuzluk arayışı içerisinde olduğunuz doğru mu?

Sanatçı:

— Doğanın taklidi sırasında tuhaf ve aykırı durumlara yer vermiyorum, diyelim. Sözcüme bir gözü kör ya da topal olmak, tabiatla görülmekle beraber tabii değildir hatta insan yapısına aykırıdır. Benim pek çok eserimde de çizilen tipler, kusursuz oldukları gibi, güzeldirler.

Gazeteci:

— Eserlerinizde yer verdiğiniz kahramanların özellikleri hakkında bilgi verir misiniz?

Sanatçı:

— Eserlerimde sadece olgun ve seçkin insanlara yer verdim, aklını ve iradesini kullanamayan çocuklar, hasta ve sakat kişiler, halk kesimini eserlerimin dışında tuttum. Salonlarda verilen partilerde boy gösteren kadınlar güzel ve iyi eğitilmiş, erkekler zengin ya da asilzade ama her halükârda iyi giyimlidir. Eserlerimde cahil, kör, topal, kambur, sakat hatta çirkinlere rastlamak oldukça zordur. Yanlış anlaşılmasın bunu takipçisi olduğum edebi akımın ilkeleri doğrultusunda yaptım.

Bu canlandırmadan hareketle söz konusu sanatçının takipçisi olduğu edebi akımın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Sembolizm
D) Romantizm E) Natüralizm

1. Aşağıda bir şiirin görselle desteklendiği görülmektedir.

Şu Mısırlıdan biri miyim ben
Bir yolculukta ölüp gidecek olan
Toprağın altında inanırsın sen
Yiyip içtiğine bütün ölülerin
Bayılacaksın oyunuma benim
Uyuyan bir adam benzemekle
Korkusuz dudaklarını koyabilirsin
Eldivenlerime, altın maskeme

Buna göre görsel ve şiir düşünüldüğünde aşağıdaki edebi akımlardan hangisinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Sembolizm B) Fütürizm
C) Ekspresyonizm D) Empresyonizm
E) Kübizm
2. Açıklıktan kaçının. Hayal, duyarlık lirizm, öznel en belirgin nitelikleriniz arasında olsun. Şiirin herkese açık olmayan mana kapıları, karışık, dolambaçlı ve gizemlidir. Şiir, bu gizemiyle doğa gibidir. Doğa gizli, esrarlı şeylerle doludur. O karışık sözlerle konuşur. Çünkü insan doğanın içinde objelerin kendilerini değil, onların belirtileri, işaretleri, kanıtlarını görür. Rüzgârın, denizin, yağmurun, karın hepsinin anlattığı söylediği bir şeyler vardır fakat bu anlatıları nasıl herkes anlayamıyorsa şiiri de herkesin anlayabileceği bir açıklıkla söylenmemelidir. Bu yüzden şiirinizin muhtevası veya manası bir hayli kapalı ve muğlak olsun.

Bu parçada şiire ait düşüncelerini özetleyen bir şairin aşağıdaki edebi akımlardan hangisinin etkisinde kaldığı söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Fütürizm C) Sembolizm
D) Romantizm E) Parnasizm

3. Bulutu kestiler bulut üç parça
Kanım yere aktı bulut üç parça
İki gemiciyken Van Gogh'tan aşırılmış
Bir kadının yüzü ha ha ha
Bir kadının yüzü evucum kadar
İki gemiciyken Van Gogh'tan aşırılmış
Yıldızlar vardı kafayı çekmişim
Bu kimin meyhanesi ha ha ha
Bu Ali'nin meyhanesi bu da masa
Bu ipi kimse için gezdirmiyorum
Bir kere asılmışım çocukluğumda
Direkler gemideydi ha ha ha

Cemal Süreyya'nın "Dalga" adlı şiirinden alınan bu dize-lerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şair, şiirde melankoli, hüznün ve ferdiyetçiliği esas aldığı için romantizm akımının etkisinden söz edilebilir.
B) Şair şiirde egzotik bir tema üzerinde durduğu için parnasizm akımının etkisinden söz edilebilir.
C) Şair şiirde alaycı bir tavır takındığı için sürrealizm akımının etkisinden söz edilebilir.
D) Şair şiirde aklın üstünlüğünü esas aldığı için klasisizm akımının etkisinden söz edilebilir.
E) Şair şiirde çeşitli simgelerden faydalandığı için sembolizm akımının etkisinden söz edilebilir.

denklem

4. İçinde yaşadığı hayata karşı, eleştirci, reddedici, sorgulayıcı bir tavır takınma
Teknik olarak metinlerarasılıktan yararlanmak
Eskileri taklit ederek pastiş yapmak
Parodiden yararlanmak
İroni yer vermek
Edebi metinlerle kolaj yapmak
Üstkurmacaya yer vermek
Tek bir dünya içinde çeşitlilik /çoğulculuk
Alışılmış estetik ve sanat değerlerini reddetmek

Yukarıda anahtar kavramlarla ilkelerine yer verilen edebi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sembolizm B) Sürrealizm
C) Postmodernizm D) Klasisizm
E) Romantizm

5. Trrrrum
trrrrum
trrrrum
trak tiki tak!
Makinalaşmak
istiyorum
Beynimden, etimden, iskeletimden
geliyor bu!

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şair şiirde makine hayranlığını yansıttığı için fütürizm akımının etkisinden söz edilebilir.
B) Şair şiirde çeşitli simgelerden faydalandığı için sembolizm akımının etkisinden söz edilebilir.
C) Şair şiirde aklın üstünlüğünü esas aldığı için klasisizm akımının etkisinden söz edilebilir.
D) Şair, şiirde melankoli, hüzn ve ferdiyetçiliği esas aldığı için romantizm akımının etkisinden söz edilebilir.
E) Şair şiirde egzotik bir tema üzerinde durduğu için parnasizm akımının etkisinden söz edilebilir.

6. Klasik yazarların her biri, bir türde eser vermişlerdir: Corneille, Racine trajedide; Moliere komedide; La Fontaine fabl'da; Boileau tenkitte vb. Romantik yazarlar ise böyle bir tür ayrımına gitmemişlerdir. Lamartine hem şiir hem roman hem de tarih içeren eserler kaleme almıştır. Aynı şekilde Victor Hugo da bu edebi tür özgürlükçülüğüne örnek gösterilebilir. Victor Hügo hem dram (Hernani, Ruy Blas) hem roman (Sefiller, Notre Dame de Paris) hem şiir (Yüzyılların Efsanesi) yazmıştır.

Bu parçadan hareketle,

“Namık Kemal de roman (İntibah, Cezmi), tiyatro oyunları (Vatan Yahut Silistere, Zavallı Çocuk) ve eleştiri yazıları (Tahribi Harabat, Renan Müdafaaanamesi) yazmıştır.”

diyen biri Namık Kemal'in yukarıdaki sanatçılardan hangisinin benimsediği edebi akımla aynı doğrultuda eserler verdiğini iddia edebilir?

- A) Corneille
B) Moliere
C) La Fontaine
D) Lamartine
E) Racine

7. ...Quasimodo tek gözlü, kambur ve topal doğmuştu. Clau-de (Klod Frolo) büyük bir zahmete katlanarak büyük bir sabırla ona konuşmayı öğretebilmişti. Fakat bu zavallı bulunmuş çocuğun uğursuz bir talihsizliği vardı. On dört yaşında Notre Dame çancısı olunca bir eksiği daha tamamlanmış, sakatlıklarına bir yenisi daha katılmış, çan sesleri kulağının zarını patlatmış, sağır olmuştu. Tabiatın ona dünyada alabildiğine açık bıraktığı tek kapı da birden bire, ebedi olarak kapanmış ve kapanmasıyla Quasimodo'nun ruhuna girebilen biricik neşe ve nur pırlıltısı da söndürülmüştür. Bu ruh, derin bir karanlığa düştü. Bedbaht kederi kasavetini de biçimsizliği kadar tam ve tedavisi imkânsız bir hale girdi. İlave edelim ki sağırlığı onu adeta dilsiz etti.

Victor Hugo'nun *Notre Dame de Paris* adlı eserinden alınan bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazar romantizm akımına uygun olarak karşıtlıklardan yararlanmıştır.
B) Yazar eserde kendi kişiliğini gizlememiştir.
C) Yazar, klasisizm akımının kusursuzluk ilkesine aykırı olabilecek öğelere yer vermiştir.
D) Yazar eserde betimleyici öğelerden faydalanmıştır.
E) Yazar eserde kahramanlarını soylu kesimden seçmiştir.

8. Simgeler insanların uzağında değil, aslında etraflarında sıkça rastlayabilecekleri kadar içlerindedir, bakış ve algılayışa göre kimi zaman, kişiye kendilerini gösterirler. Sezgi ve duyuları gelişmiş her ruh etrafında adeta bir tapınak gibi bulunan doğadaki bu sembollerini görebilir, onlara aşına olabilir. Simgeden kastettiğim mecaz, istiare, teşbih-i belîğ, alegori mazmun gibi daha önceden bilinen ve zihni olan bir sanat yahut bir söyleyiş tarzı değildir. Simgelerin en önemli ayırt ediciliği sembollerin “şaire özel” oluşlarıdır.

Düşüncelerini bu parçadaki gibi özetleyen bir şairin aşağıdaki edebi akımlardan hangisinin etkisinde kaldığı söylenebilir?

- A) Klasisizm
B) Fütürizm
C) Sembolizm
D) Romantizm
E) Parnasizm

9. • Kendilerini gözlemlenmişler ve iç gözleme büyük önem vermişlerdir.
• Topluma fayda sağlamak amacıyla eğitici olma amacı taşımışlardır.
• Sanatkarın duygularını açığa çıkaran dışa vurumculuk esastır.
• Toplumun içinde bulunduğu olumsuz duruma getirilmiş bir eleştiri vardır.

Bu parçada özellikleri verilen edebi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm
B) Fütürizm
C) Ekspresyonizm
D) Empresyonizm
E) Kübizm

Œiir

BÖLÜM

3

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde kafiye yer verilmiştir?

- A) Sanki vurmuş da onun bir kara sevda başına
Kahramanlar gibi yalnız çıkıyor dağ başına
- B) Bin gemle bağlanan yağız at şaha kalkıyor
Gittikçe yükselen başı Allah'a kalkıyor
- C) Beyhudedir her uzvuna bir halka bulsa da
Boştur köpüklü ağzına gemler vurulsa da
- D) Coştukça böyle sel gibi bağrında hisleri
Bir gün başında kalmayacaktır seyisleri
- E) Son şanlı macerasını tarihe anlatın
Zincir içinde bağlı duran kahraman atın

2. Kafiye dize sonlarındaki sözcüklerin kökünde redif ise eklerde aranır. Dize sonlarındaki eş görevli ekler ve tekrar eden sözcükler rediftir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde redife yer verilmiştir?

- A) Nihayetsiz bir ova ağırttı benzimizi
Yollar bir şerit gibi ufka bağladı bizi
- B) Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
- C) Bir parlıltı gördü mü hemen dalıyor
Göğüsler çekilerek nefesler daralıyor
- D) Bu geçit sanki yazdan kışı ayırıyordu
Burada son fırtına son dalı kırıyordu
- E) Ardımda kalan yerler anlaşırken baharla
Önümdeki arazi örtülü şimdi karla

3. I. Bir kır çiçeğidir ince mi ince
Uzak denizlerin derinliğince

II. Gönüllere destan yazar gözleri
Mavileşir azar azar gözleri

III. Gökyüzüne kanat açmış bir gemi
Gerçek aşkın belli olmaz ki demi

IV. Bir çıkış ararken son acı duman
Ben kader mahkûmu, müebbet kurban

V. Uzun yol çıkıyor fallarımızda
O eski aylar yok yıllarımızda

Yukarıdaki numaralanmış dizelerde aşağıdaki uyak (kafiye) türlerinden hangisi örneklenmemiştir?

- A) Zengin uyak B) Tunç uyak C) Yarım uyak
D) Tam uyak E) Cinaslı uyak

4. Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içerisinde verilen ölçü ve durak bilgisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Haber bekledim hep seher yelinden
Karakoyunlu'dan Türkmen elinden
Çok mudur binlerce Allah kulundan
Sorayım dedim de sustular oğul
(11'li hece ölçüsü - 6+5 duraklı)
- B) Ok mu yapmış kirpiğini kaşını
Göremedim kaldırmadı başını
Sordum da ben o güzelin yaşını
Konuşmadı ağzındaki dil gizli
(11'li hece ölçüsü - 4+4+3 duraklı)
- C) Duvar üstünde para
Baktım tuğrası kara
Sen de mani bilmezsin
Maymun yüzlü maskara
(7'li hece ölçüsü - 4+3 duraklı)
- D) Abdest alsan aldın demez
Namaz kılsan kıldın demez
Kadı gibi haram yemez
Şeytan bunun neresinde
(8'li hece ölçüsü - 4+4 duraklı)
- E) Kaşların ok dedikçe
Kirpiğin çok dedikçe
Pek mi gönlün büyüdü
Sen gibi yok dedikçe
(7'li hece ölçüsü - 4+3 duraklı)

5. Aşağıdaki dördlüklerden hangisinin kafiye şeması diğerlerinden farklıdır?

- A) Mert dayanır namert kaçar
Meydan gümbür gümbür lenir
Şahlar şahı divan açar
Divan gümbür gümbür lenir
- B) Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak bir devrin battığı yerdir
Eğil de kulak ver bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir
- C) Seher vakti çaldım yârin kapısın
Baktım yârin kapıları sürmeli
Boş bulmadım ortağının yapısın
Çıkageldi bir gözleri sürmeli
- D) Leyla'm gelür deyü yollar gözlerim
Gelmedi gözümde kaldı hayali
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim
Serimi sevdaya saldı hayali
- E) Çamur dize çıktı kan ile yaştan
Atlar dalmaz oldu serilen leşten
Kaleler yığıldı kesilen baştan
Ak gövdeler kana battı diyesin

6. I. Üç kıtayı almış kılıcın kabzası parlar
Hâlâ o tükenmez adı geçtikçe taparlar
- II. Bayrakları, mızrakları ürpermiş ufuklar
Beş asrı yarıp yükselen tuğlu kavuklar

Numaralanmış dizelerdeki kafiye türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II
A)	Yarım kafiye	Tam kafiye
B)	Tunç kafiye	Tam kafiye
C)	Tam kafiye	Zengin kafiye
D)	Tunç kafiye	Yarım kafiye
E)	Zengin kafiye	Tunç kafiye

7. Ettiler dost nazarında
Esir göze kaşa beni
Sorgusuz can pazarında
Yazdılar en başa beni

(Feyzi Halıcı)

Bu dizelerle ilgili,

- I. Çapraz ayak düzeniyle oluşturulmuştur.
II. Tam ayak kullanılmıştır.
III. 4+4 duraklı 8'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
IV. Hem ek hem sözcük halinde redife yer verilmiştir.
V. Tunç ayak örneklenmiştir.

numaralanmış yargılardan hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki dizeler kafiye türüne göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?**

- A) Ey deri altında ne can var ne ten
Her bacadan kapkara sensin tüten
- B) Sensin akan, kurt içiyor, kuş yiyor
Evle saray işte bir olmuş yiyor
- C) Naaşının et yoksulu değnek kolu
Bir sarayın midesi bin köy dolu
- D) Bitmiyor, aslında asırlar mı var?
Tahtı kurar, tacı kucaklar tutar
- E) Başlamayan, bitmeyen âvâre et
Vergi veren, asker olan iskelet

9. Kara gözlüm efkârlanma gül gayrı
İbibikler öter ötmez ordayım
Mektubunda diyorsun ki gel gayrı
Sütler kaymak tutar tutmaz ordayım

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nazım birimi dörtlüktür.
B) 4+4+3 duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Çapraz ayak düzeniyle oluşturulmuştur.
D) Hem ek hem de sözcük halinde redif vardır.
E) Ahenk tam uyakla sağlanmıştır.

10. I. Gitme hep yanımda kal
Beni kollarına al
Pembe gülden daha al
Yanağından öperim
- II. Kuşçu amca!
Bizim kuşumuz da var
Ağacımız da
Sen bize bulut ver sade yüz paralık
- III. Çiçekleri açan sen
Evleri, sokakları
Odamı ısıtan sen
Fakir çocukları
- IV. Bu sabah içimde bir tazelik var
Bu seher, bu camdan giren gündüz ben
Komşular, şaşmayın bana komşular
Bu camdan bakınan, bu gülen yüz ben
- V. Her geceyi güneş boğar
Ülkemizin günü doğar
Yol uzun da olsa ne var
Yürüyelim arkadaşlar

Numaralanmış şiir parçalarından hangisinin serbest ölçüyle yazıldığı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Açılın hasretin denizlerine
Varamaz sevdiğim, su dizlerine
Dökülmüş saçların omuzlarına
Bulutla örtülen aya dönmüşün

Bu dizelerin durak, kafiye örgüsü ve kafiye çeşidi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 6+5 – aaab – yarım kafiye
B) 4+4+3 – abab – tam kafiye
C) 6+5 – aaab – zengin kafiye
D) 4+4+3 – abcb – zengin kafiye
E) 6+5 – abab – yarım kafiye

1. Neredesin ey sabah, bitsin bu çile
Bu karanlık koğuş, bu dipsiz kuyu

Yukarıdaki dizelerle,

- I. çoktan uykuyu
- II. bir düşe bile
- III. tavana çakmışım
- IV. hasretim masmavi

numaralanmış söz öbeklerinin tümü kullanılarak "sarmal kafiye" düzeninde anlamlı bir bütün oluşturulmak istenirse son iki dizenin sıralanışı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III. ve I. B) I. ve II. C) IV. ve II.
IV. ve II. III. ve IV. III. ve I.
D) IV. ve II. E) III. ve II.
I. ve III. IV. ve III.

2. EVİMİZ

Evimiz dört odalıdır
Hadi gezelim Tuncay
Yavaş yavaş hepsini

Konuk odası süslü
Duvarlarda bezeklere baktıkça
Giderim uzaklara ben

Yatak odası hep uyur
Akça perdeleri inik
Tembel demez ona kimse

Yemek odası büyüktür, güzeldir
Elma, armut, kavun kokar birazcık
Çiçek vardır masasında

Oturma odası işte en aydınlık odamızdır
Benim en çok sevdiğim yer
Burda ödev yaparım

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Bu şiirler ilgili,

- I. Serbest ölçüyle kaleme alınmıştır.
- II. Ahenk unsuru olarak tam uyak ve rediften faydalanılmıştır.
- III. Farklı nazım birimlerine yer verilmiştir.
- IV. Açık, sade bir anlatımı vardır.
- V. Beş bentten oluşmaktadır.

numaralanmış ifadelerden hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

3. Bir Türk dili ve edebiyatı öğretmeni etkileşimli tahtaya,

Kimi esti başucumdan yel gibi
Kimi sızdı bir toprağa sel gibi
Yalnız ben alçıdan bir heykel gibi
Sonsuzluğu dinlemekten tad aldım

dizelerini yazmış ve ahenk özellikleri için "el" seslerini tam kafiye; "gibi" sözcüğünü sözcük halinde redif; kafiye şemasını da koşma tipi uyak olarak belirtmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin açıklamada sözü edilen şiirle aynı özellikleri sergilediği söylenebilir?

- A) Nasıl yalçın kayayı sökerse dalga yardan
Nasıl bir dal kırarsa bir kartal bir çınardan
Kalbimde hız alarak uzun çarpıntılardan
Kalbini zorla senden koparabildi kadın
- B) Bu Kuloğlu sana kuldur
Ta ezelden böyle yoldur
Ya azat eyle ya öldür
Satma beni ağılatırsın
- C) Bağından her güzel bir gül seçerdi
Bundan mı sarardın soldun ey gönül
Kadınlar geçerde, kızlar geçerde
Bir zaman aşk için yoldun ey gönül
- D) Kan doldurup tasımı
Sildim gönül pasımı
Taşa açtım yasımı
Söylemedim insana
- E) Kuloğlu dostların yüzü ağ olsun
Düşman olanların bağı dağ olsun
Kardeşim Sultan İbrahim sağ olsun
Oturduğu taht u saray elveda

4. I. Yaz gelir de iller çevrilir konar
Güzeller suyundan içer de kanar
Al küpe kulakta mum gibi yanar
Gördükçe artıyor imanım dağlar

II. Karac'oğlan der ki çile çekilmez
Hazan tarlalara sümbül ekilmez
Yüz yalancı ile başa çıkılmaz
İçinden sıdk ile yanan olmalı

Bu dörtlüklerle ilgili olarak,

- I. 6+5 duraklı ve 11'li hece ölçüsüyle yazılma
- II. Yarım uyağa yer verme
- III. Ek halinde redif kullanma
- IV. Koşma tipi uyak örgüsüyle kafiyelenme
- V. Bağlı bulunduğu şiirin son dörtlülüğü olma

numaralanmış ifadelerden hangisinin ortak olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini

Bu dördükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 7+7 duraklı 14'lü hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Çapraz uyak örgüsüyle oluşturulmuştur.
C) Tunç uyağa yer verilmiştir.
D) Sözcük halinde redif kullanılmıştır.
E) Tam uyağa yer verilmiştir.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içerisinde verilen ahenk unsuru yoktur?

- A) Sensiz ne yesem gussa vü gam derd ile kandır
Gel gel dudağın şerbetine cânımı kandır
(cinaslı kafiye)
- B) Ey yârenler yâr yolına nem kaldı ki yanmamışım
Bunca ki yandım yanarım billah ki usanmamışım
(tam kafiye)
- C) Ey bîvefâ ki âdet olupdur cefâ sana
Billah cefâdur olma dimek bîvefâ sana
(zengin kafiye)
- D) Kime yansam sûz-ı dilden yüreği biryan olur
Kime ağlasam közümden eşk-i çeşmi kan olur
(yarım kafiye)
- E) Bu boya bir dahi ben getüremem böyle sizi
Ne kumaş olduğumuz anladı her komşu bizi
(redif)

7. I. Çıktım yücesine tarihe baktım
Yoktur bu diyarda eşi Budin'in
Beni merak aldı, bir rakam döktüm
Tuna ile birdir yaşı Budin'in
- II. Ne çileler çektim ben bu yollarda
Meçhule sürüldüm yine ölmedim
Ne kanlar kaybettim şu meydanlarda
Sırtımdan vuruldum yine ölmedim

Numaralanmış dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her ikisinin de uyak (kafiye) şeması aynıdır.
B) Her ikisinde de redif kullanılmıştır.
C) Her ikisinin de nazım birimi dördlüktür.
D) Her ikisi de 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
E) Her ikisinde de tam uyağa yer verilmiştir.

8. Yalnız bu düşünceyle gezen bahçede bağda
Yıllarca bu duyguyla aşan dağları kimdi

Yukarıdaki dizelerle,

- I. ben goncalanırdım
II. hakimdim o çağda
III. ve gülistan da benimdi
IV. rüzgâr bana ben rüzgâra

numaralanmış söz öbeklerinin tümü kullanılarak "çapraz kafiye" düzeninde anlamlı bir bütün oluşturulmak istenirse son iki dizinin sıralanışı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III. ve I. B) I. ve II. C) IV. ve II.
IV. ve II. III. ve IV. III. ve I.
D) IV. ve II. E) I. ve II.
I. ve III. IV. ve III.

9. Dün gece parçaladı bir aslan kafesini
Bir gönül sonsuz ufka yol aldı kartal gibi
Fırtınam! Başucunda duyunca nefesini
Otuz yıllık bir ağaç eğildi bir dal gibi

Bu dördükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 7+7 duraklı 14'lü hece ölçüsü kullanılmıştır.
B) Çapraz uyak örgüsüyle oluşturulmuştur.
C) I. ve III. dizelerde zengin uyak kullanılmıştır.
D) II. ve IV. dizeler birbiriyle tam uyaklıdır.
E) Tüm dizelerde sözcük halinde redif vardır.

10. Hep gaziler ordan gelip geçtiler
O çaylardan abdest alıp içtiler
Memleketler feth eyleyip göçtüler
Erenlerin durağıdır o eller
Hep bir viran köşesinde bir er var
Türbelerde nece nece server var
Bilmem nerde böyle mutlu bir yer var
Ulu Ka'be toprağıdır o eller
Ormanında türlü kuşlar ötüşür
Çayırında gülbüz kuşlar itişir
Tarlasında altın başak yetişir
Gölgesinde gam dağıdır o eller

Bu şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
B) I. ve III. dördlükte yarım uyak kullanılmıştır.
C) II. dördlükte tam uyak ve sözcük halinde redif vardır.
D) Çapraz uyak düzeniyle oluşturulmuştur.
E) I. dördlükte ek halinde redife yer verilmiştir.

1. Gün doğudan yıldırımlar çakanda
Aras uslu değil, deli akanda
Bir vuruşta bin moskofu yıkanda
Düşman dili sade, elaman bilir

Bu dörtlük, içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek oluşturabilir?

- A) Epik B) Pastoral C) Lirik
D) Didaktik E) Satirik

2. I. Yaylanın düzündü kışlamız vardı
Koru buram buram ardıç kokardı
Yazın güneş çarık gibi yakardı
Yaban hayatı ben essah eyledim
- II. Asker olan bölük bölük bölünür
Sandınız mı Kars Kalesi alınır
Boz atlar üstünde kılıç çalınır
Can sağ iken yurt vermeniz düşmana
- III. Dağları delmekti Ferhad'ın demi
Şirin'i gördükçe artardı gamı
Ben Mecnun'um aldırılmışım Leyla'mı
Nice aşmadığım dağlar mı kaldı
- IV. Dinle sana bir sözüm var
Kimseyi hor görme gardaş
Kim nasıldır Allah bilir
Kötüleyip yerme gardaş

Aşağıdaki şiir türlerinden hangisi numaralanmış dörtlüklerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Epik B) Pastoral C) Lirik
D) Didaktik E) Satirik

3. Belli bir konuda bilgi vermek, belli bir düşünceyi aşlamak, ahlaki bir ders çıkarmak amacıyla yazılırlar. Duygu yönü zayıf olan bu şiir türü, öğretici niteliktedir. Daha çok dinî, ahlaki, felsefi, sosyal konularda yazılır. Eski çağlarda ozanların eğitici öğretici bir kişi olduğu kabul ediliyordu ve Eski Yunan edebiyatında Hesiodos bu türün ilk örneklerini vermiştir. Manzum hikâyeler ve fabllar da bu gruba girer.

Bu parçada sözü edilen şiir türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lirik şiir B) Epik şiir C) Didaktik şiir
D) Satirik şiir E) Pastoral şiir

4. I. Çekme şu dünyanın endişesini
Temiz eyle kalbin her köşesini
Kem söz ile kırma gam şişesini
Kırıp sonra pişman olsan ne fayda

- II. Tam sapıktı, şer yollara sapardı
Heykel diker, ilah diye tapardı
Abdestsiz her yöne secde yapardı
Kiblegahı dört sayardı bu deyyus

- III. Aşktan yana söz duyunca
Ben hep seni düşünürüm
Uçsuz hayaller boyunca
Ben hep seni düşünürüm

- IV. Abdest alsan aldın demez
Namaz kılsan kıldın demez
Kadı gibi haram yemez
Şeytan bunun neresinde

- V. Yirminci asrın sonuna kaldık
Oğul ana kızı baba bilmiyor
Meyhaneler doldu cami boşaldı
Hafız namaz hoca dua bilmiyor

Numaralanmış şiirlerden hangileri konularına göre diğerlerinden farklı özellik gösterir?

- A) I ve III B) III ve IV C) I ve II
D) IV ve V E) II ve III

denklem

5.

I
Dinle sana bir nasihat edeyim Hatırdan, gönülden geçici olma Yiğidin başına bir iş gelince Anı yad ellere açıcı olma
II
Geldim işte mevsim gibi kapına Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak Ben aşkımla bahar getirdim sana

Numaralanmış dördlükler, şiir türleri bakımından aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Didaktik şiir	Satirik şiir
B)	Lirik şiir	Pastoral şiir
C)	Dramatik şiir	Epik şiir
D)	Lirik şiir	Dramatik şiir
E)	Didaktik şiir	Lirik şiir

6. Aşağıdaki dördlüklerden hangisi konusuna göre diğerlerinden farklı bir özellik gösterir?

- A) Biz Şirin elinden aşk meyın içtik
Hak ile batılı fark edüp seçtik
Varlık dağlarını deldik de geçtik
Ferhad olsak da bir olmasak da bir
- B) Gidersem sevdiğim gene gelirim
Sil gözünün yaşını aman ağlama
Vadem de dolmuşsa elbet ölürüm
Top zülüflü telli ceran ağlama
- C) Kara gözlüm seni saran
Kullar erer muradına
Dudağından bade alan
Diller erer muradına
- D) Bakmıyor evlatlar ata sözüne
Sözü işlemez karısına kızına
Hem sırtarır karşı gelir yüzüne
Şimdi muti misl-i melek nerde var
- E) Ölümünden beterdir bu aşkın derdi
Canını yârinin yoluna verdi
Otuz iki dişin birden çekirdi
Aşık Kerem Aslıhan'ın dizinde

7. **Aşık Veysel:**

— Ben bu şiirimi bir konuda öğüt vermek ve dinleyenlerin ders çıkarmasını sağlamak amacıyla söyledim.

Abdürrahim Karakoç:

— Ben toplumdaki aksayan yönleri, bireysel yanlışlıkları ve devlet yönetimindeki hataları eleştirel bir dille şiirlerime taşıdım.

Dadaloğlu:

— Ben yiğitlik ve meydan okuma gibi temaları sıklıkla işledim. Bu yüzden adım da hep bu türle anılır oldu.

Serdari:

— Ben duygu ve düşüncelerimi coşkulu bir anlatımla şiire döktüm.

Aşağıdaki dördlüklerden hangisi bu canlandırmada sözü edilen şiir türlerinin herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Giderken alkolden girdi komaya
Meyhaneyi yurt sayardı bu deyyus
Yemin eder, pazar derdi cumaya
Ağustos mart sayardı bu deyyus
- B) İki koçak bir araya gelende
Görelim ne işler meydan içinde
Kesilir kelleler boşalır kanlar
Yeğın olta leşker meydan içinde
- C) Topraktandır cümle beden
Nefsini öldür ölmeden
Böyle emretmiş yaradan
Sen kalemsin ben uç muyum
- D) Derinden derine ırmaklar ağlar
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi
Ey suyun sesinden anlayan bağlar
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi
- E) Şahin dedikleri bir küçük kuştur
Yarın güzelliği göz ile kaştır
Kadir Mevla'm beni yâre kavuşturu
Irak ise yakın eyle yolumu

8. Benim bu gidişe aklım ermiyor

Fukara halini kimse sormuyor
Padişah sikkesi selam vermiyor
Kefensiz kalacak ölümüz bizim

Bu dördlük, içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek oluşturabilir?

- A) Epik
B) Pastoral
C) Lirik
D) Didaktik
E) Satirik

1. Gerçek mi yalan mı duyduğum haber
Baharla dediler köye dönmüşün
Kucakta çıkmıştın yola bir seher
Sılaya bir akşam yaya dönmüşün
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?**

A) Tezat B) Teşhis C) Hüsnitalil
D) Tevriye E) İntak

2. Canlı bir yüz bana yaklaştı mehabetle dolu
Kim bu? Nerden bu geliş? Hangi yolun yolcusu bu?
Bu gelen, bir yuvasız kuş gibi pervasızdı
Bu gelen köylü sesinden tanıdım bir kızdı
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisinin örneği yoktur?**

A) Mecazımürsel B) İstifham C) Tekrir
D) Teşbih E) İrsalimesel

3. Aşağıdakilerin hangisinde verilen dizelerle ayraç içerisindeki söz sanatı uyuşmamaktadır?

A) Gülüm, sonbaharımdan gülüşün hiç eksilmesin
Sevincini kaygılar, üzüntüler silmesin
(İstiare)

B) Orada gökyüzü her dem mavidir
Güneş ılık ılık gülümser size
(Teşhis)

C) Ben yıllara terk ettim ümit yüklü baharı
Artık ne gülüm var ne baharım var ne bağımlı var
(Tenasüp)

D) Bağrumun başlarını arasa dil-dâr ne var
Bilür ol kim kişi itdiklerini bulsa gerek
(İrsalimesel)

E) Şark işinden feraceler, şallar
Akıyor dalga dalga şimdi kıra
(Kinaye)

denklem

4. Ölüm ile ayrılığı tartmışlar
İki dirhem fazla gelmiş ayrılık

Bu dizelerde tartılma özelliğine sahip olan somut varlıkların özellikleri "ölüm" ve "ayrılık" gibi soyut kavramlara aktarılarak ---- sanatı yapılmıştır.

Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdaki söz sanatlarından hangisi getirilmelidir?

A) telmih B) tevriye C) kapalı istiare
D) kinaye E) İrsalimesel

5. Mustafa Kemal
sıcak sıcak güneş üstümüzde
Mustafa Kemal
pırıl pırıl ay gecelerde
Mustafa Kemal
ışık ışık şimşek gökyüzünde
Mustafa Kemal
ılık ılık rüzgâr ovalarda
Mustafa Kemal
damla damla yağmur topraklarda
Mustafa Kemal
avuç avuç barış dünyada
Mustafa Kemal
kucak kucak sevgi insanlarda
Mustafa Kemal
al al bayrak kalplerde
Mustafa Kemal
seve seve anılır her yerde

Bu şiirden hareketle aşağıdakilerden hangisinin Mustafa Kemal'e benzetilen unsurlardan biri olduğu söylenemez?

A) Ay B) Güneş C) Yer
D) Yağmur E) Bayrak

6. Aramazdık gece mehtabı yüzün parlarken
Bir uzak yıldıza benzerdi güneş sen varken

Bu dizelerde altı çizili sözlerle aşağıdaki söz sanatlarından hangisi örneklenmiştir?

A) Telmih B) Tenasüp C) Tekrir
D) İrsalimesel E) Tevriye

7. Bizim köy bozkırın kuytu bir yerindedir
Bahar canı çekerse uğrar
Canı çekmezse kıyıcığından selam verir
İşte o yıl uğramadı
Selamın da tesiri olmadı
Soğuk çaldı tomurcukları
Kuşpalazı çocukları
Kar fırtınası ufukları

Bu dizelerde aşağıda açıklaması verilen söz sanatlarından hangisine örnek bir kullanım vardır?

- A) Sözcükleri hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanma
B) Bir olayı gerçek nedeninin dışında farklı ve güzel bir nedene bağlama
C) Bir sözü benzetme amacıyla başka bir söz yerine kullanma
D) Bir sözü benzetme amacı güdülmeyen başka bir söz yerine kullanma
E) Bilinen bir olayı anımsatma

8. Aklım fikrim o bahar gecesinde
Yüreği yüreğimde bir kuş
Kulakları saatlerin sesinde
Zaman kaçak, saniyeler sarhoş
İçerek sabrı yudum yudum
İstanbul'da kaybolanı bekliyorum

Bu parçadaki altı çizili dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangilerinin örneği vardır?

- A) İstiare – teşbih
B) Teşhis – istiare
C) Kinaye – istiare
D) Teşhis – telmih
E) Tenviye – cinas

9. Şişesi is bağlamış bir lambanın ışığı
Her yüze çiziyordu bir hüznün kırışığı

Gitgide birer ayet gibi derinleştiler
Yüzlerdeki çizgiler, gözlerdeki çizgiler

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) Teşhis – Teşbih
B) İstiare – Telmih
C) İstifham – Kinaye
D) Terdit – İntak
E) İrsalimesel – Tecahiliarif

10. I. İnsanız, en şerefli mahlukuz
Deyip de pek fazla övünmemiz haksız
Atamız elma çaldı cennetten
Biz o hırsızların çocuklarıyız
- II. Seyretti hava üzre denir taht-ı Süleyman
Ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde
- III. Şuh Şirin'ler yüzünden dağ delen Ferhat'lar
Aslıhan'lardan yanan Aşık Kerem'ler görmüşüz
- IV. Ta haşr dek uyumağa Ashab-ı Kehf ile
Gar-ı mezara mahmil-i cismi götürdiler
- V. Ben ki yaralıyım, ben ki haytayım
Bakkallara düşmüş okul defterleri gibiyim.

Numaralanmış dizelerin hangisinde telmih sanatı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

denklem

11. Işık derdiyle hoşem el çek ilacumdan tabib

Kılma derman kim helaküm zehri dermanundadır

Bu beyitteki altı çizili sözcükler düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisinin altı çizili sözcüklerle aynı söz sanatına sahip olduğu söylenemez?

- A) Hani ya nerede beyaz evimiz
Hani ya bahçemiz çiçeklerimiz
- B) Toros Dağlarında karanfil açtı
Ağrı yeşil giydi mor sümbül açtı
Erciyes'in zirvesinde gül açtı
Ya sendeki duman nedir sevdiğim?
- C) Yine bilmem bu sahra-gah-ı alemde ne matem var
Gül ağlar gülşen ağlar bülbül ağlar bağban ağlar
- D) Yurdun benzer soylu Türkmen iline
Yüzün benzer has bahçenin gülüne
- E) Mest olupdur çeşm ü ebrunun hayalinde imam
Okumaz mihrabda bir harf-i Kur'an'ı dürüst

1. Meğer seninle doluymuş Ankara, seninle ferah
Ağaçlar seninle yeşilmiş ışıl ışıl
Çiçekler sen varsın diye gülümsermiş her sabah
Durağa yaklaşan otobüs
Okula giden çocuklar
Akıp giden şu taksiler
Hepsi hepsi seninle güzelmış.

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Hüsn-i talil B) Teşhis C) Tenasüp
D) İstiare E) Kinaye

2. Gönlüm duyguluydu Emirgan gecesinde
Yüreği yüreğimde bir kuş
Kulakları saatlerin sesinde
Saatler ben duymadan uçmuş

Bu parçanın son dizesinde görülen edebi sanat aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?

- A) Bir hilal uğruna ya Rab ne güneşler batıyor
B) Biz tutkumuzla yıldızları, güneşleri yolmuşuz
C) Yıllar bir bilmece günler karanlık
D) Değmez düşünmeye taş toprak dostum
E) Size göstermek için gözümün gördüğü

3. Ya er meydanlarında balta satır baştasın
Ya dört mevsim azıkla, sabanla savaştasın
Harman oldun, un oldun, ekmektesin aştasın
Sen analar anası Anadolu kadını!

Bu dizelerde,

- I. Bir sözü, anlamı pekiştirmek amacıyla sık sık tekrar etme sanatı
II. Birbirleriyle ilgili söz ya da kavramların dizelerde toplanması sanatı
III. Bir sözü hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanma sanatı
IV. Herhangi bir olayı, asıl sebebinden daha başka bir sebebin genellikle daha güzel bir sebebin sonucu olarak gösterme sanatı
V. Nedeni bilinen bir olayı bilmezlikten gelme sanatı

numaralanmış cümlelerde tanımı yapılan söz sanatlarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

4. Güller güler figanla geçer ömr-i andelib
Bimar ihtizarda ücret diler tabib
Bu beytin ilk dizesinde ---- sanatına başvurulmuştur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Teşhis B) Tezat C) Tenasüp
D) İstiare E) Kinaye

5. Dünyanın en uzun hüznü yağıyor
Yorgun ve yenilmiş insanlığımızın üstüne
Kar yağıyor ve sen gidiyorsun
Ağlar gibi yürüyerek gidiyorsun
Belki bulmaya gidiyorsun kaybettiğimiz
O insan ve tabiat çağını

Bu parçanın ilk dizesinde görülen edebi sanat aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Dalgalanan sen de şafaklar gibi ey nazlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal
B) Kaldırımlar çilekeş yalnızların annesi
Kaldırımlar içimde yaşamış bir insandır
C) Gördüler ki rüyunu görmek nasib olmaz ebed
Gözlerün ey şûh bu derd ile bîmâr oldılar
D) Meyhâne-i emelde gönlümce olmadım mest
Yârim kadeh sunardı yarım kadeh sunardı
E) Ruhsarına alırdı gözüm gayrıya bakmaz
Ölsem dahi cânım seni billahi bırakmaz

6. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen dizelerle ayraç içerisindeki söz sanatı uyuşmamaktadır?**

- A) Ya gezen bir ölü yahut gömülen bir diriyim
Mumyadır canlı da cansız da bu kabristanda (Tezat)
B) Makber mi nedir şu gördüğüm yer?
Ya böyle reva mı cay-ı dilber
Bir tecrübedir bu, hiledir bu
Yok, mahvıma bir vesiledir bu (Rücu)
C) Ses verir çiğnediğin taşlara seslensen eğer
Nur olur gözlerinin değdiği bir vaha bile (Mübalağa)
D) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz? (Tecahülûarif)
E) Ol mihr ü mâh-ruyum bir serv-kamet ancak
Yok yok ne serv-kamet ol kad kıyamet ancak (Telmih)

7. I. Nazenin bu ömrümüz bir göz yumup açmış gibi
Geldi geçti duymadık bir kuş konup uçmuş gibi
- II. Ey yârenler yâr yoluna nem kaldı ki yanmamışım
Bunca ki yandım yanarım billah ki usanmamışım
- III. Yalancı münafıktır onun yoktur imanı
Ey gafil uyan gönlünü gafletten uyandır
- IV. Sana Vasıf mı gönül verdi mukaddem ben mi
Eski kimdir yeni kim deftere sor sorma bana
- V. Suçumu bilmezdim bildir bileyim
Nice ağlayayım ben de güleyim

Numaralanmış beyitlerin hangilerinde tezat sanatına başvurulmamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

8. Silmek istersem içimden ne zaman bir sızıyı
Açıyor koynunu kardeş gibi karşımda kıyı

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Tezat B) İstiare C) Telmih
D) İrsalimesel E) Tariz

9. Sen yoksun
Koptum her yaşayandan
Oksijen gibiydi soluğun
Kayboldun havamdan
Bitiyorum
Ekmeğinki
Suyunki gibi yokluğu
Sensizliği can evimde büyütüyorum

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri ağır basmaktadır?

- A) İstiare – teşbih
B) Teşhis – telmih
C) Kinaye – irsalimesel
D) Hüsn-i talil – tecahül-i arif
E) Telmih – istiare

10. Varsın seni ömrünce azâbın kolu sarsın
Şair! Sen üzülürken ve öldükçe yaşarsın

Bu dizelerde,

- I. İstiare
II. Teşhis
III. Tezat
IV. Tevriye
V. İrsalimesel

numaralanmış söz sanatlarından hangileri yoktur?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

11. Aşağıdakilerin hangisinde hüsnütalil sanatına başvurulmuştur?

- A) Bugün sen bir bakışsın ben ondan sızan yaşım
Sana bütün ömrünce uyan bir arkadaşım
- B) Bir el o perde örümcek ağlarını
Sen geleceksin diye oradan sildi, kadın
- C) İki zıt cevheri var nabzında vuran kanın
Biri el pençe duran öteki durduranın
- D) Duygum sana taparken düşüncem bir hayvanın
Sırtında bir kadınla aşar karşı tepeyi
- E) Yaş olsam gözden akmam
Göz olsam gayre bakmam

12. Şu sağır kubbede sesler bırakıp gitmişler
Tahtadan nağme verip telleri söyletmişler

Gamı gam, hüznü hüznü, hasreti hasretle yenip
Derdini zevzekleyerek dertleri alt etmişler.

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Tedric B) Teşhis C) İstiare
D) Tenasüp E) Kinaye

1. Ölümlere ne gökyüzünün mavisinden
Açık hava, öten kuş, yemyeşil kır
El etek çekmişler bir kere hepsinden
Gözlerini kör etmişler kulaklarını sağır

Sırt çevirmişler her şeye dünyaya küskün
İster yaz olmuş onlar için ister kış
Şu gün yok mu şu gün
Ha doğmuş ha doğmamış!..

Bu şiirde kullanılan söz sanatlarıyla ilgili olarak,

- Bilinen bir gerçek bir noktaya dayanılarak bilinmiyor-
muş gibi söylendiği için tecahül-i arif sanatına başvurul-
muştur.
- Söylenen sözün gerçek ve mecaz anlamı dışında büs-
bütün tersi kastedildiği için tariz sanatına başvurulmuş-
tur.
- Bir söz hem gerçek hem mecaz anlam kastedilerek
söylendiği için kinaye sanatına başvurulmuştur.
- Aralarında türlü ilgiler bulunan kavramlar bir arada kul-
lanıldığı için tenasüp sanatına başvurulmuştur.
- Herkesçe bilinen geçmişteki bir olay anımsatıldığı için
telmih sanatına başvurulmuştur.

numaralanmış ifadelerden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

2. Derdi var dağların büyük bir derdi
Ağız dil vermeden içinden ağlar
Söylese kim bilir neler söylerdi
Böyle bencileyin zavallı dağlar

Kimi yar yolunda bağlanmış kalmış
Kimi bulut bulut hülyaya dalmış
Kiminin bağırnı bir sevda delmiş
Böyle bencileyin zavallı dağlar

**Bu şiirde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine baş-
vurulmamıştır?**

- A) Tecahülüarif B) Teşhis C) İstifham
D) İstiare E) Tekrir

3. Senden de yakın sandığım
Yıldızlar
Sönüyor işte
Bir bir
Yeşermiyor artık
İçimde baharlar
Soğuyor işte gecelerim
Uzat anam
O çatlak ellerini
Isıt ömrümü

**Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi ör-
neklenmiştir?**

- A) Kinaye B) Tevriye C) İstiare
D) İrsalimesel E) Rücu

4. Kül tablalarında eridi zaman
Çırpındı içimde yabancı bir kuş
Sabahı bekliyor yeni bir doğuş
Yeni bir macera yeni bir roman

**Bu dörtlükte altı çizili söz öbeğinde aşağıdaki söz sa-
natlarından hangisine başvurulmuştur?**

- A) Tecahülüarif B) Tezat C) Tenasüp
D) İstiare E) Kinaye

5. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen dizelerle ayraç içeri-
sindeki söz sanatı uyuşmamaktadır?**

- A) Abistan-ı safa vü kederdir leyal hep
Gün doğmadan meşime-i şebten neler doğar
(İrsalimesel)
- B) Benim devletli sultanum akibetin hayır olsun
Yediğin bal ile kaymak yürüdüğün çayır olsun
(Kinaye)
- C) Soğuk sözlerle doldurdun cihanı
Başına karlar yağsın Revani
(İstiare)
- D) Ya felek Mısır'ında sultan oldu bir Yusuf-cemal
Ya Züleyha'dır tutar narenc-i zer peyker güneş
(Telmih)
- E) Minnet Huda'ya devlet-i dünya fena bulur
Baki kalur sahife-i âlemde adumuz
(Tevriye)

6. Ey köyleri hududa bağlayan yaslı yollar
Dönmeyen yolculara ağlayan yaslı yollar
Ey garip çizgilerle dolu han duvarları
Ey hanların gönlümü sızlatan duvarları

Bu dörtlükte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Teşhis B) İstiare C) Nida
D) Tekrir E) Kinaye

7. Bağından her güzel bir gül seçerdi
Bundan mı sarardın soldun ey gönül?
Kadınlar geçerdi, kızlar geçerdi
Bir zaman aşk için yoldun ey gönül!

Bu dizelerdeki söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Tenasüp – teşbih – istiare – nida – mecazımürsel
B) Kinaye – telmih – teşhis – irsalimesel – nida
C) Tevriye – rücu – terdit – kat – kinaye
D) Telmih – tecahülirif – hüsn-i talil – nida – kinaye
E) Teşhis – istiare – telmih – tenasüp – irsalimesel

8. Adam oturmuş denize karşı
Elinde oltası yıldız tutar
Çeker çıkarır bir bir geceden
Ardında ışık içinde çarşı

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle aşağıda tanımı verilen söz sanatlarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Sözcükleri hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanma
B) Bir olayı gerçek nedeninin dışında farklı ve güzel bir nedene bağlama
C) Bir sözü benzetme amacıyla başka bir söz yerine kullanma
D) Bir sözü benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanma
E) Aralarında anlamca ilgi bulunan sözcükleri bir arada kullanma

9. Değdi dudaklara ilk sıcak büyü
Oh işte gökyüzü sonsuz bir kıyı
Ve bütün yıldızlar altımızda kum
Toprak yapıları düşümce artık
Ruhlar yıkanırken bu sonsuzlukta
Değmez düşünmeye taş toprak dostum

Bu dizelerle ilgili olarak,

- I. İlk dizede kapalı istiareye yer verilmiştir.
II. İkinci ve üçüncü dizelerde teşbih-i belîğ örneklenmiştir.
III. Beşinci dizede açık istiareye başvurulmuştur.
IV. Altıncı dizede kinaye sanatından yararlanılmıştır.

numaralanmış ifadelerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) III ve IV

10. I. Kismetündür gezdüren yer yer seni
Göge çıksan âkıbet yer yer seni
II. Ah kim ömrüm cihan mülkinde cânânsuz geçer
Ben cihan mülkin n'iderem çünkü cân ansuz geçer

Numaralanmış beyitlerde aşağıda verilen söz sanatlarından hangisinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) Leff ü neşr B) Rücu C) Tevriye
D) Hüsnütalil E) Cinaz

11. Gelirsin, sabahlar da sökün eder çın çın
Gelirsin, billur kesilir geceler çın çın
Gelirsin, anılardan, umutlardan işte
Gelirsin gelir... İçim dışım çın çın

Bu dizelerde,

- I. Tekrir
II. Tezat
III. Tevriye
IV. Kinaye
V. İrsali mesel

numaralanmış söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

1. Mezeler tükenmiş şişeler bomboş
Kırık kadehimin şarabı sensin
Rüzgârlar insafsız mevsimler bir hoş
Hüzzamlı ömrümün rebabı sensin
Tüm sorularımın cevabı sensin
(Hüzzam: klasik Türk müziğinde bir makam, rebap: uzun saplı saz)

Bu dizelerle ilgili olarak,

- I. "meze", "şişe", "kadeh" ve "şarap" sözcükleriyle tenasüp sanatına başvurulmuştur.
- II. "Kırık kadehimin şarabı sensin" söz öbeğiyle sevgili şaraba benzetilmiştir.
- III. "Rüzgârlar insafsız" söz öbeğiyle kapalı istiare sanatından faydalanılmıştır.
- IV. "Tüm sorularımın cevabı sensin" söz öbeğiyle kinaye sanatına başvurulmuştur.
- V. "soru" ve "cevap" sözcükleriyle tezat sanatına başvurulmuştur.

numaralanmış ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdakilerin hangisinde verilen dizelerle ayraç içerisindeki söz sanatı uyuşmamaktadır?

- A) Benim için her bir sözün kıymetlidir inciden
Gözyaşlarım akıtma gel odur bu gönlüm inciden
(Cinas)
- B) Kaldırımlar çilekeş yalnızların annesi
Kaldırımlar içimde yaşamış bir insandır
Kaldırımlar duyulur ses kesilince sesi
Kaldırımlar içimde kıvrılan bir lisandır
(Tekrir)
- C) Neden böyle düşman görürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar
(Tezat)
- D) Ziyaretten murad olan duadır
Bugün bana ise yarın sanadır
(İrsalimesel)
- E) Varı yoğu var iden ol durur
Dünyede her olanı ol oldurur
(Tevriye)

3. I
Güneşle beraber söndüğüm akşam
Ağlayacak hangi rüzgâr kim bilir?
Mermer bir heykele döndüğüm akşam
Başucunda kimler yanar kim bilir?

II

- Nerde bizi candan seven o yolcu?
Niçin türküleri aksetmez oldu
Diyerek ruhuma çam kokusunu
Yollayacak hangi dağlar kim bilir?

Bu dörtlüklerde,

- I. Teşhis
- II. İstiare
- III. İstifham
- IV. Hüsnütalil
- V. Kinaye

numaralanmış söz sanatlarından hangileri ortak değildir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

denklem

4. Bir çini parçasında bütün hasretlerimiz
Kalmadı Anayurt'ta bir tek yeşil yerimiz
Suları kumlar içti, güneş yedi ekini
Asırlarca sarıya çaldı toprak rengini
Çölde ölen bahara bir mezar olsun diye
Yeşilin hasretini Türk işledi çiniye

Faruk Nafiz Çamlıbel'e ait bu dizelerde,

- I. Tenasüp
- II. İstiare
- III. Hüsnütalil
- IV. Teşhis
- V. Kinaye

numaralanmış söz sanatlarından hangisinin örnekleyecek bir kullanım yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Biz tutkumuzla yıldızları güneşleri yolmuşuz
O gizli ateşten eriyip tek bir varlık olmuşuz
Şarkımız can suyuyla büyüyen bir çağlayandır
Biz bu boşluğa gürül gürül alev alev dolmuşuz

Bu dizelerde,

- I. Benzetme amacıyla bir sözcük yerine başka bir sözcük kullanma
- II. Aralarında anlamca zıtlık bulunan kavramları bir arada kullanma
- III. Aralarında anlamca ilişki bulunan sözcükleri bir arada kullanma
- IV. Aralarında benzerlik ilgisi bulunan varlıkları bir arada kullanma
- V. Bir kavramı hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanma

numaralanmış yerlerde açıklaması verilen söz sanatlarından hangisinin örneği yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Gökyüzünden bulutları kovdular
Boşuna yağmur duası
Ateş düştü canevine dünyanın
Yandı dostlar yandı
Kerem'in arpa tarlası

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Mecazımürsel B) Teşhis C) Kinaye
D) İrsalimesel E) Hüsnütalil

7. Gözümünden dökülen kanlı yaşlarım
Sanki Kızılırmak oldu çağlıyor
Galiba vatanda arkadaşlarım
Her biri yas tutup kara bağlıyor

Var idi gönülde bir özge sevda
Hatıra gelmezdi ayrılık asla
Gurbette görülen rağbettir amma
Nar-ı hasret ciğerimi dağlıyor

Bu şiirde aşağıdaki söz sanatlarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) Kinaye – telmih B) İrsalimesel – tecahüliarif
C) Mübalağa – istiare D) Hüsnütalil – kinaye
E) Telmih – tevriye

8. Bir nefes geçti mi inlerse nasıl bin yaprak
Rüzgâr estikçe sulardan sayısız ses duyarım
Kime benzer benim Atlas Denizi'nden koparak
Seni ta Marmara ufkunda bulan dalgalarım

Bu dizelerde,

- I. Kinaye
- II. İstiare
- III. İstifham
- IV. Teşhis
- V. Tevriye

numaralanmış söz sanatlarından hangilerinin örneği yoktur?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

9. Biz mutluluktan sarhoşken ufuklar yüzünü buruşturdu
Saat haber verdiği vaktin yaklaştığını
Ayrılığın kokusu taze bir yangın oluşturdu
ve bir alev gibi öptüm kara orman saçlarını

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Teşhis B) Tenasüp C) Kapalı istiare
D) Açık istiare E) Teşbih

10. Can atar bahçeye mihmanlarım akşam ezanı
Gelecek sormaya neredeyse Kerem Aslıhan'ı
Gelecek soframa avdetde Mohaç kahramanı
Nevhalar dinletecek mersiyesinden Baki
(mihman: konuk, nevha: esinti)

Bu dizelerle ilgili olarak,

- I. Farklı bir şiirden alıntı yapıldığı için iktibas sanatına başvurulmuştur.
- II. Kurmaca ve gerçek kişilere yer verildiği için telmih sanatına başvurulmuştur.
- III. Bir söz hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanıldığı için kinayeye örnek vardır.
- IV. Bir söz benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanıldığı için mecazımürsel sanatına başvurulmuştur.
- V. Nedeni herkesçe bilinen bir olay farklı bir nedene bağlandığı için hüsnütalil sanatına başvurulmuştur.

numaralanmış cümlelerden hangisi söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk şiirinin özelliklerinden değildir?

- A) Şiirlerin genellikle kim tarafından söylendiği belli değildir.
 B) Yabancı dillerin etkisinden uzak, yalın bir dil kullanılmıştır.
 C) Şiirler genellikle "kopuz" adı verilen çalgı aleti eşliğinde söylenmiştir.
 D) Şiirlerde doğa, aşk, kahramanlık, cesaret, binicilik, at sevgisi, askerlik, ölüm en çok işlenen konulardır.
 E) Şiirler, Türklerin yaşayışları üzerinde etkisi çok olan Müslümanlık doğrultusunda şekillenmiştir.

2. İslamiyet öncesindeki Türklerde şairlere ---- gibi adlar verilir. Kaşgarlı Mahmud'un Divânü Lûgatî't Türk adlı eserinde ve Turfan kazılarında ele geçirilen metinlerde adlarına ve şiirlerine rastlanan ilk Türk şairleri Aprın Çor Tigin, Çuçu, Ki-ki, Kül Tarkan, Asıg Tutung, Pratyaya Şiri, Kalun Kayşı, Çisuya Tutung'dur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Baksı B) Kam C) Ozan
 D) Şaman E) Âşık

3. Aşağıda İslamiyet Öncesi Dönem'e ait bir şiire yer verilmiştir.

Öpkem kelip ogradım
 Arslanlayu kökredim
 Alplar başın togradım
 Emdi meni kim tutar

Günümüz Türkçesiyle

Öfkelenip dışarı çıktım
 Arslan gibi kükredim
 Yiğitler başını doğradım
 Şimdi beni kim tutabilir.

Kanı akıp yoşuldu
 Kabı kamug teşildi
 Ölüğ birle koşuldu
 Togmuş küni uş batar

Kanı akıp boşandı
 Derisi baştan başa deşildi
 Ölülerle bir oldu
 Doğan güneş işte batıyor

Bu şiirin nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sav B) Sagu C) Koşuk
 D) Koşma E) Destan

4. Yay körünge inanma

Suvlar üze tayanma

Esizlikten anunma

Tilde çıkar edgü söz

Günümüz Türkçesiyle

(Baharın güzelliğine inanma, suya bel bağlamak olmaz, kötülük etmeye kalkışma, dilinden güzel sözler çıksın.)

Bu manzum parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nazım birimi dördlüktür.
 B) 4+3 duraklı 7'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
 C) Çapraz uyak örgüsüyle kafiyelenmiştir.
 D) Bir koşuktan alınmıştır.
 E) Kafiye ve rediften faydalanılmıştır.

5. I.

Erdi aşın taturgan

Yavlak yağig kaçurgan

Ograk süsin kaytargan

Bastı ölüm ahtarı

Günümüz Türkçesiyle

(O, yemeğini tattıran, kötü düşmanı kaçıran, Ograk ordusunu geri gönderen bir erdi. Ölüm onu yıkarak bastırdı.)

II.

Bulnar meni öles köz

Kara mengiz kızıl yüz

Adın tamar tükül tuz

Bulnap yana ol kaçar

Günümüz Türkçesiyle

(O baygın gözler beni esir ediyor, üzerinde kara benler bulunan pembe yüz beni tutsak ediyor, bütün güzellikler ondan damlıyor sanki, beni tutsak ediyor ve yine kaçıp gidiyor.)

Numaralanmış dördlüklerin nazım türü aşağıdakilerin hangisinde sırayla doğru olarak verilmiştir?

	I	II
A)	Koşuk	Sagu
B)	Sagu	Koşuk
C)	Destan	Koşma
D)	Ağıt	Koşma
E)	Mesnevi	Koşuk

6. I.
Yağı oti öçürgen
Toydın anı köçürgen
İşler üzüp keçürgen
Teğdi okı öldürü
- Günümüz Türkçesiyle**
(Düşmanlarının ateşini söndürene, onları göç ettirene, işlerin üstesinden gelene ok isabet etti ve onu öldürdü.)
- II.
Çağrı birip kuşlatu
Taygan ıdıp tışlatu
Tilki tonguz taşlatu
Erdem bile öglelim
- Günümüz Türkçesiyle**
(Kartal verip kuş avlatalım, köpekleri dışarı salalım, tilki ve domuzları taşlasınlar, erdem ile övünelim.)
- Numaralanmış parçalarda aşağıda verilen ahenk ve yapı unsurlarından hangisinin ortak olduğu söylenemez?**
- A) 4+3 duraklı 7'li hece ölçüsü
B) Yarım uyak ve ek halinde redif
C) Kafiye şeması
D) Nazım birimi
E) Nazım türü
7. Ağıtlarda tıpkı ---- olduğu gibi manzumeyi ölenin ağzından söyleme geleneği bir üslup özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tarzı kullanan ağıtçılar, ölünün vasıflarını ve yaptığı işleri kendisine anlattırarak daha etkili bir metin ortaya koyma yoluna gitmişlerdir. Böyle metinlerde ölen şahıs yaptığı birçok işten sonra ölüm karşısındaki çaresiz durumunu ifade eder. Bu husus şiirdeki duygusal derinliği daha da artırmaktadır.
- Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Sagularda B) Savlarda C) Koşmalarda
D) Koşuklarda E) Destanlarda
8. Eski Türkler, totemlerinin etini yemezlerdi. Yılda bir kez belli dönemlerde ---- töreni adı verilen kutsal av törenlerinde onu kurban ederek yerlerdi. ---- adı verilen bu toplu ziyafetlerde ve yengi ile biten savaşlar sonunda, tüm boyların erkekleri bir araya gelerek eğlenirdi. Bu eğlencelerde söylenen çoğunlukla aşk, doğa ve yiğitlik konularını işleyen şiirlere ---- adı verilir.
- Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?**
- A) yuğ - sığır - sagu B) şölen - toy - koşuk
C) toy - şölen - destan D) şölen - sığır - koşma
E) sığır - şölen - koşuk

9. Bir Türk dili ve edebiyatı öğretmeni aşağıdaki dördlüğü Destan Dönemi Türk Edebiyatı'ndaki ---- konu bakımından karşılığı olarak örnek vermiştir:

Kanlı felek gelip beni mi buldun
Bu kadar acıya diz mi dayanır
Sekiz aylık körpe yavrumu aldın
Yanıyor yüreğim buz mu dayanır

Buna göre öğretmenin verdiği örnekten hareketle parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Koşuğun B) Sagunun C) Destanın
D) Koşmanın E) Savların

10. I.
Eren alıp okuştular
Kıngır közün bakıştılar
Kamuğ tolmin tokuştular
Kılıç kınka küçin sığdı
- Günümüz Türkçesiyle**
(Yiğitler birbirlerini çağırdılar, yan gözle bakıştılar ve birbirlerine meydan okudular, bütün silahlarla vuruştular, kılıç kına zor girdi.)

II.

Könglüm için örtedi
Yitmiş yaşığı kartadı
Kıçmış ödig irtedi
Tün künk içip irtelür

Günümüz Türkçesiyle

(Onun ölümü gönlümün içini yaktı, beni yetmiş yaşına gelmiş gibi ihtiyarlattı, gönül geçmiş günleri aradı, o günler gece gündüz aranır.)

Numaralanmış dördlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. si koşuk, II. si sagu özelliği gösterir.
B) Her ikisi de sade, arı bir Türkçeyle oluşturulmuştur.
C) Her ikisi de 4+3 duraklı 7'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
D) Her ikisinde de düz uyak örgüsü kullanılmıştır.
E) Her ikisinde de ek halinde redife yer verilmiştir.

1. Geçiş Dönemi eserleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu dönem eserlerinde hece ölçüsüyle birlikte aruz ölçüsü de kullanılmıştır.
- B) Bu dönem eserlerinde dörtlük nazım biriminin yanında beyit de kullanılmıştır.
- C) Bu dönem eserlerinde Arapça ve Farsça gibi yabancı dillerin etkisi görülmez.
- D) Bu dönem eserlerinde İslam öncesi kültürle İslamiyet etkisiyle gelişen kültür iç içedir.
- E) Bu dönem eserlerinde Uygur alfabesiyle birlikte Arap alfabesi de kullanılmıştır.

2. Türkçenin bilinen ilk sözlüğüdür. Kaşgarlı Mahmud bin Hüseyin bin Muhammed tarafından yazılmıştır. Eser 1072 yılında yazılmaya başlanmış 1077'de bitirilmiştir. Ansiklopedik bir sözlük olan eser, içerik olarak bize o dönemdeki Türk boyları, bu boyların kullandıkları Türkçe arasındaki farklılıkları ve en önemlisi de sözcükleri hakkında bilgi veren geniş bir sözlüktür. Türk Lehçeleri Divanı anlamını taşıyan eser, yazarının yaşadığı dönemdeki Türk toplulukları ve onların dili hakkında ses, biçim, anlam ve sözcük konusunda bilgiler vermektedir. Eser hem Araplara Türkçe öğretmek hem de sözcükleri, anlatım özelliği, kültürel zenginlik açısından Türkçenin Arapçadan hiç de geri kalmayan bir dil olduğunu göstermek amacıyla meydana getirilmiştir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Atabetü'l Hakayık
- C) Divanü Lügati't Türk
- D) Divan-ı Hikmet
- E) Muhakemetü'l Lugateyn

3. Hakikatleri eşliği anlamına gelen -----, Edip Ahmet'in elimizde birkaç yazma nüshası bulunan tek eserinin adıdır. Bu eserin Dâd Sipehsâlâr Beğ denilen bir Türk beyine sunulduğu kitabın başındaki üçüncü manzumedan öğreniliyor. Beyit ve dörtlük nazım biriminin birlikte kullanıldığı eserin asıl bölümünü dörtlüklerle yazılmış olan kısımlar oluşturmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Atabetü'l Hakayık
- C) Divanü Lügati't Türk
- D) Divan-ı Hikmet
- E) Muhakemetü'l Lugateyn

4. Çok zengin olduğu bilinen Türk destanlarıyla ilgili bilgiler Arap, Fars ve Çin kaynaklarından elde edilmektedir. Halk ağzından derlenen birbirinden güzel sav, sagu ve koşuklar ise XI. yüzyılda ---- tarafından yazılan ---- adlı yapıtta görülmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Yusuf Has Hacip - Kutadgu Bilig
- B) Kaşgarlı Mahmud - Divânü Lûgati't Türk
- C) Hoca Ahmet Yesevi - Divân- ı Hikmet
- D) Edip Ahmet Yükeki - Atabetü'l Hakayık
- E) Zemaşerî - Mukaddimetü'l Edeb

5. İslamiyet etkisiyle ortaya konan ilk ürünlerden olan eser, sanat gayesiyle değil, didaktik bir amaçla yazılmıştır. Diğer klâsik şark eserleri gibi Allah'a "hamd" bölümüyle başlar, ardından peygambere, dört sahabeye övgüden sonra bahariye (bahar tasviri) bölümü gelir. Bahariyenin sonunda çok usta bir geçişle hükümdar övgüsü başlar. Hükümdara övgünün ardından yedi yıldız ile on iki burç, insanoğlunun itibarının bilgi ve akılla olabileceği, dilin fayda ve zararları üzerinde durulduktan sonra yazar, yapmış olabileceği hatalardan dolayı okuyucudan özür diler. Bu özür bölümünün ardından ise iyilik yapmak, bilgi ve akıl konularına yer verir; kitabın adını, mahiyetini anlatır ve şairin yaşlılığına döner. Kitabın adı için okuyana kut (baht) versin ve elini tutsun diye eserin adını ---- koydum, şeklinde bir açıklama düşer. Sanatçı eserini, alegorik bir tarzda kurmuş ve dört ana kahraman üzerinden oluşturmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Divân-ı Hikmet
- B) Atabetü'l Hakayık
- C) Divânü Lûgati't Türk
- D) Kutadgu Bilig
- E) Dede Korkut Hikâyeleri

6. I. Ahmet Yesevi hikmet adını verdiği şiirleriyle insanları eğitip yönlendirmeyi amaçlamıştır. ()
 II. Türkçenin bilinen ilk sözlüğü olan Divanü Lügati't Türk Yusuf Has Hacip tarafından yazılmıştır. ()
 III. Atabetü'l Hakayık ilk mesnevi ve aruz ölçüsünün kullanıldığı ilk eserdir. ()

Numaralanmış cümlelerden doğru olanların karşısına (D), yanlış olanların karşısına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(D)	(Y)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(D)
D)	(D)	(D)	(Y)
E)	(Y)	(Y)	(D)

7. Aşağıdaki tabloda Kutadgu Bilig adlı eserdeki dört sembolik kahramanın bazı özellikleri verilmiş ve bazı yanlışlıklar yapılmıştır.

İsim	Anlamı	Meslek	Sembolü
Küntogdı	Gün Doğdu	Vezir	Adalet
Aytoldı	Dolunay	Hükümdar	Akıl, Bilgi
Ögdülmüş	Övülmüş	Bilge: Vezirin oğlu	Mutluluk
Odgurmuş	Uyanmış	Derviş: Vezirin akrabası	Akıbet, Yaşamın sonu

Buna göre yanlışlıkların düzeltilmesi için aşağıda verilenlerden hangilerinin yapılması gerekmektedir?

- A) Ögdülmüş ve Odgurmuş'un mesleklerinin, Küntogdı ve Aytoldı'nın sembollerinin yer değiştirilmesi gerekir.
- B) Küntogdı ve Aytoldı'nın mesleklerinin, Ögdülmüş ve Aytoldı'nın sembollerinin yer değiştirilmesi gerekir.
- C) Odgurmuş ve Küntogdı'nın sembollerinin, Küntogdı ve Ögdülmüş'in mesleklerinin yer değiştirilmesi gerekir.
- D) Ögdülmüş ve Aytoldı'nın mesleklerinin, Odgurmuş ve Küntogdı'nın anlamlarının yer değiştirilmesi gerekir.
- E) Ögdülmüş ve Aytoldı'nın anlamlarının, Odgurmuş ve Aytoldı'nın sembollerinin yer değiştirilmesi gerekir.

8. O sözlükçülüğün yanında aynı zamanda bir diyalektolog (ağız araştırmacısı), etnolog ve halk edebiyatı araştırmacısıdır. Türkçe ve Arapça yanında Farsçayı da iyi bilmesinin yanı sıra coğrafya, tarih ve din bilimleri gibi döneminin başlıca bilim dallarından da haberdardır. Kendisi ve ailesi ile ilgili pek fazla bilgiye yer vermeyen sanatçı eserinde kendisini şu şekilde anlatır: "Ben onların en uz dillisi, en açık anlatanı, akılca en incesi, soyca en köklüsü, en iyi kargı kullananı olduğum hâlde onların şarlarını (şehirlerini), çöllerini baştan başa dolaştım. Türk, Türkmen, Oğuz, Çiğil, Yağma, Kırgız boylarının dillerini, kafiyelerini belliyerek faydalandım; öyle ki, bende onlardan her boyun dili, en iyi şekilde yerleşmiştir. Ben onları en iyi surette sıralamış, en iyi bir düzenle düzenlemiştir".

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Şir Nevai
B) Edip Ahmet Yükneki
C) Yusuf Has Hacıp
D) Hoca Ahmet Yesevi
E) Kaşgarlı Mahmut

9. Bahalıg dinar ol biliglig kişi

Bu cahil biligsiz bahasız bişi

Biliglig biligsiz kaçan ten bolur

Biliglig tişi er cahil er tişi

Günümüz Türkçesine Aktarılmış Biçimi:

Bilgili insan değerli dinar gibidir, cahil ve bilgisiz adam değersiz bir akçe gibidir. Bilgili ve bilgisiz ne zaman, nasıl eşit olur? Bilgili olan kadın erkek gibidir, cahil olan erkek ise kadın gibidir.

Atabetü'l Hakayık'tan alınan bu parçayla ilgili,

- I. Mani tipi uyak örgüsü kullanılmıştır. ()
II. Bilginin önemine değinilmiştir. ()
III. Ahmet Yesevi tarafından yazılmıştır. ()

numaralanmış cümlelerden doğru olanların karşısına (D), yanlış olanların karşısına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(D)	(Y)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(D)
D)	(D)	(D)	(Y)
E)	(Y)	(Y)	(D)

10. Ne kim kelse erke tilindin kelür

Tilindin kim edgü kim esiz bolur

Eşit büt bu sözke kamug tangda ten

Turup tilke yüknüp tazarru kılur

Günümüz Türkçesine Çevrilmiş Biçimi:

İnsana ne gelirse dilinden gelir, dili yüzünden kimi iyi kimi kötü olur. Dinle ve bu söze inan vücut her sabah kalkıp eğilerek dile valvarır.

Atabetü'l Hakayık'tan alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İrsalimeseli andıran hikmetli sözlere yer verilmiştir.
B) Mani tipi uyak örgüsü kullanılmıştır.
C) Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılmıştır.
D) Dilin tutumu hakkında öğüt verilmiştir.
E) Ahenk aruz ölçüsüyle sağlanmıştır.

1. (I) Anonim halk şiiri ürünü olan maniler genellikle hecenin yedili kalıbıyla söylenir. (II) Manilerde ilk iki dize doldurma mısra diye adlandırılır. (III) Doldurma mısraların asıl konuyla pek ilgisi bulunmadığı gibi doldurma mısraları olmayan maniler de vardır. (IV) Maniler de tıpkı rubailer gibi aaab şeklinde kafiyelenir. (V) Maniler, yapılarına göre düz mani, cinaslı mani, artık mani gibi isimler alır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şahin Bey kavgada ilk kurban oldu
Kafirin ordusu Antep'e doldu
Analar babalar saçını yoldu
 Uyan Şahin uyan gör neler oldu
 Sevgili Antep'e düşmanlar doldu
Uyan Şahin uyan uyanmaz mısın?
Diz çöküp düşmana dayanmaz mısın?
Al kızıl kanlara boyanmaz mısın?

 Uyan Şahin uyan gör neler oldu
 Sevgili Antep'e düşmanlar doldu

Bu şiir biçim ve içerik özellikleri incelendiğinde aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Koşma B) Destan C) Türkü
D) Semai E) Varsağı

3. Ekinler ekilirken
Dibinden dökülürken

Dizeleriyle,

- I. kefenim
II. kız saçından
III. dikilirken
IV. üç tel aldım

Numaralanmış söz öbeklerinin tümü kullanılarak "mani tipi kafiye" düzeninde anlamlı bir bütün oluşturulmak istenirse son iki dizenin sıralanışı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III. ve I. B) I. ve II. C) IV. ve II.
IV. ve II. III. ve IV. III. ve I.
D) II. ve IV. E) IV. ve III.
I. ve III. II. ve I.

4. Anonim halk şiirinin en eski türlerinden biridir. Doğu Türkleri arasında 15. yüzyılda rastlanmaktaysa da Anadolu'da ilk örneklerini 16. yüzyılda bulabiliyoruz. Türk kelimesinden "Türk'e ait, Türk'e mensup, Türk'e mahsus" anlamını verecek bir biçimde türetilen bu kelime sadece bir şiir şeklini değil, özel ezgileriyle okunan değişik metinleri de anlatmaktadır. Denilebilir ki anonim olsun olmasın halk şiiri içinde yer alan bütün türlerde ezgi en çok bu türde belirleyici bir rol oynayarak ön plana çıkmıştır.

Bu parçada sözü edilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkü B) Koşma C) Mani
D) Ninni E) Destan

- 5.

I
Samanlık dolu saman
Uyan nişanım uyan
Eller düğün yapıyor
Bizim düğün ne zaman

II
Yaradan
Tabip bilir yaradan
Derdimi kimse bilmez
Ancak bilir Yaradan

III
Ekin ekim bitmiyor
Boya vurdum tutmuyor
Aramızda dağlar var
Elim yâre yetmiyor
Şekeri ekmek yaptım
Boğazımdan gitmiyor

IV
Bahçalarda gül var mı? Bahçemizde gül de var
Gül dibinde yol var mı? Gül dibinde yol da var
Gece yanına gelsem Hoş geldin safa geldin
Bana bir yerin var mı? Gönülde yerin de var

Yukarıda numaralanmış manilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. si, yedi heceli dört dizeden oluştuğu için düz maniye örnektir.
B) II. si, ilk dizesi yedi heceden az olduğu için kesik mani örneğidir.
C) III. sū, düz maninin üzerine iki dize daha eklenerek oluşturulduğu için yedekli maniye örnektir.
D) IV. sū, soru-cevap şeklinde oluşturulduğu için deyiş ya da karşıberi mani türüne örnektir.
E) II. si artık maniye, III. sū cinaslı maniye örnektir.

6. Akşam olur güneş batar şimdi buradan
Garip garip kaval çalar çoban dereden
Pek körpesin esirgesin seni yaradan
Gir sürüye kurt kapmasın kuzucağım
Sonra yârdan ayrılırsın ah yavrucağım
Dağları duman bürüdü ağyâr seçilmez
Avcı yolda tuzak kurmuş yâra geçilmez
Vefâsızın meclisinde bâde içilmez
Gir sürüye kurt kapmasın kuzucağım
Sonra yârdan ayrılırsın ah yavrucağım

Bu manzum parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 8+5 duraklı 13'lü hece ölçüsüyle kaleme alınmıştır.
B) Biçim ve içerik özelliği bakımından türkü özelliği gösterir.
C) Farklı türde uyaklara yer verilmiştir.
D) Ek halinde redife yer verilmiştir.
E) Ağır ve anlaşılmasız bil dille söylenmiştir.

7. Oğlum oğlum al oğlum
Ocağında kal oğlum
Baban artık kocaldı
İşe güce sal oğlum
Uyu yavrum ninni
Büyü yavrum ninni
Oğlum oğlum üşümüş
Pazarda buğday taşımış
Yolda güneş vurmuş da
Ensesini kaşımış
Uyu yavrum ninni
Büyü yavrum ninni

Bu manzum parça biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki nazım şekillerinden hangilerinin özelliklerini göstermektedir?

- A) Türkü – mani – ninni
B) Koşma – ninni – ağıt
C) Semai – varsağı – ninni
D) Türkü – semai – ağıt
E) Varsağı – destan – ninni

8. (I) Ezgileri ve ritimlerine göre maniler, usullü maniler ve usulsüz maniler olmak üzere ikiye ayrılır. (II) Usullü olanlar genellikle oyun havaları olup Konya'da *oturak*, Şanlıurfa'da *kırık hava*, Ege'de zeybek, Ordu, Giresun, Trakya ve Marmara'da karşılama, Harput'ta *şıkıltım*, Karadeniz kıyılarında *horon*, adlarıyla tanınmaktadır. (III) Usulsüz olanlar, süre birimine bağlı kalmaksızın nota değerleri usulsüz olanlardır. (IV) Uzun havalar şeklinde genel bir ad taşıyan bu türün ayrıca ağıt, bozlak, hoyrat, kayabaşı, türkmani adlarını taşıyan çeşitleri de bulunmaktadır. (V) Ve bütün bunlar anonim halk edebiyatının içerisinde her daim kendilerine yer bulmuş özel ezgilerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Halkımızın en yaygın bir biçimde yaşattığı bir tür olan ----, genç annenin veya büyükannenin bebeği uyutabilmek amacıyla beşiğini veya salıncağını yahut yerde otururken uzattığı ayakları üzerinde yatırdığı bebeğini sağa sola belirli bir ritimle sallarken söylediği türküdür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Semai B) Destan C) Mani
D) Ninni E) Koşma

10. Genellikle yedi heceden oluşan dört dizelik bir türdür. Bu bir tek dörtlük içinde bir anlam bütünlüğü göstermek zorundadır. Anlamın ağırlığını taşıyan dizeler çoğunlukla üçüncü ve dördüncü dizelerdir. Genellikle ilk iki dize, asıl anlamı veren son dizelere bir hazırlık yapılmasını sağlayan dolurma dizelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şiir türüne örnek gösterilebilir?

- A) Bu dağlar ulu dağlar
Eteği sulu dağlar
Herkes yâr ile gezer
Yüreğim kara bağlar
B) Yuvamızın üstü de asma
Anam babam gidiyor diye küsme
Yavrum sen Allah'tan ümidin kesme
Kanadı bitmedik yavrum gelir mi?
Ayağı uymadık yavrum gelir mi?
C) Şahin der gonca güldeyiz
Şakır öteriz dildeyiz
İkimiz de bir haldeyiz
Sen ah et ben ağlayayım
D) Hak'tan inayet olunca
Kulun etmez melil derler
İsmin diline alınca
Şeytan olur zelil derler
E) İçinde mi dışında mı?
Burgusunun başında mı?
Göğsünün nakışında mı?
Şeytan bunun neresinde?

1. **Âşık tarzı halk şiiri ve âşıklık geleneği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Âşıklar; koşma, destan ve semai adı verilen nazım şekilleriyle şiirlerini hece ölçüsüyle vücuda getirmişlerdir fakat XVII. yüzyıldan itibaren bazı âşıklar, divan şairleri gibi aruz ölçüsüyle de şiirler yazmışlardır.
- B) Kişiler, birçok sebeplerle âşıklığa başlamışlardır. Bunların başında da gördükleri ve etkisinde kaldıkları rüyaların, bir usta yanında yetişmenin, sazlı-sözlü ortamın ve anlatılan halk hikâyelerinin önemli ölçüde rolü olmuştur.
- C) Âşıklar, geleneğin gereği olarak şiirlerinin sonunda mutlaka mahlas kullanmışlardır.
- D) Halkın durumu, beklentisi, sevinci, acısı, yaşadığı olayları, kişiler ve diğer canlılar, tabiat, aşk hülâsa halka ait bütün özelliklerin konu edildiği âşık tarzı halk şiirinde dörtlük dışında nazım birimi kullanılmamıştır.
- E) Kullanılan dil oldukça sade ve halk Türkçesidir; tasvirler, mecazlar yapmacıktan uzaktır ve halkın günlük hayatta kullandığı benzetme, yakıştırma, deyim, atasözü, yemin, tekrar sözleri gibi kalıp ifadeler kullanılmıştır.

2. Leyla'm gelür deyü yollar gözlerim

Gelmedi gözümde kaldı hayali

Gizli sırrım beyan etmem gizlerim

Serimi sevdaya saldı hayali

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Bir semaiden alınmıştır.
- C) Bağlı bulunduğu şiirin ilk dörtlüğüdür.
- D) Güzelleme türüne örnektir.
- E) Farklı uyak türlerine yer verilmiştir.

3.

	Eser	Şairi
I.	<i>Kitab-ı Hikâye-i Garibe</i>	Dertli
II.	<i>Divan-ı Emrah</i>	Erzurumlu Emrah
III.	<i>Genç Osman Destanı</i>	Kayıkçı Kul Mustafa
IV.	<i>Emrah ile Selvihan</i>	Ercişli Emrah
V.	<i>Telli Saz</i>	Bayburtlu Zihni

Bu tabloda numaralanmış yerlerdeki yazarlardan hangileri yer değiştirirse eser-şair eşleştirmesindeki yanlışlık giderilmiş olur?

- A) I. ve II. B) II. ve IV. C) I. ve V.
D) II. ve III. E) IV. ve V.

4. Yalnız 17. yüzyılda değil bütün saz şairleri arasında en tanınmış isimdir. Konya'nın Gözleve adlı bir köyünde doğduğu kendi şiirlerinden derlenen bir bilgidir. Yine kendi şiirlerinden anlaşıldığına göre savaşa katılmış, sınır kalelerinde bulunmuş bir ordu şairidir. Halk arasında onun şiirlerine asırlarca nazireler söylenmiş ve şöhreti divan şairlerince de duyulmuştur. Divan şiirinin etkisiyle söylediği şiirlerinde "Adli" mahlasını kullanmıştır. Hece ile söylediği şiirler yani koşmalar, semailer, destan ve tekerlemeler onun asıl sanatını ve kudretini meydana koyar. Şairname adlı uzun manzum eserinde saz şairleri yanında divan şairlerine de yer vermiştir.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karacaoğlan B) Seyrani
C) Aşık Ömer D) Kayıkçı Kul Mustafa
E) Erzurumlu Emrah

5. XIX. yüzyılın bitimine yakın bir zamandan itibaren uyanan millî edebiyat düşüncesiyle hece veznine ilginin harekete gelişine kadar hakimiyetini devam ettiren aruz ölçüsü, XVI. asrın sonlarından bu yana âşık edebiyatına da tesir ederek ----, ----, ---- ve ---- gibi nazım çeşitlerinin doğmasına yol açmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) divan B) semai C) selis
D) kalenderi E) satranç

6. **Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi bir koçaklamadan alınmıştır?**

- A) Dedim dilber sen de sevdakâr mısın
Dedi senden evvel nara ben yandım
Dedim doğru söyle bana yâr mısın
Dedi sadık yârim gönülden andım
- B) Dadaloğlu'm hile yoktur işinde
Yiğit olan yiğit görür düşünde
At dördünde güzel on beş yaşında
Severim kır atı bir de güzeli
- C) Çekti tuğlarını düşman üstüne
Kuşandı kılıcın kafir kastına
Asker tayin etti hasmın üstüne
İmdad-ı Hak ile Nusret bizimdir
- D) Seher yeli eser dallar sallanır
Şeyda bülbül gülü görse güllenür
Gözüm yaşı akar akar sellenir
Yanıyor yüreğim buz mu dayanır
- E) Yurdun benzer soylu Türkmen iline
Yüzün benzer has bahçenin gülüne
Konuş güzel kurban olam diline
İçerinde bir perişan hal gizli

7. Kul Mustafa eydür yürekden candan
Ne acep sevdiğim kaçarsın benden
Ayrılmak kabil mi sevdiğim senden
Meğer kellem düşse meydan içinde
- Yukarıdaki dördlüğün nazım şekli ve türü aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) Semai – taşlama B) Koşma – güzelleme
C) Destan – koçaklama D) Koşma – koçaklama
E) Varsağı – taşlama
8. I. Divan şiiri etkisiyle aruz ölçüsüyle şiirler söylemiş, tasavvufi konulara yönelmiştir. (Karacaoğlan)
II. 17. yüzyılda yaşamış divan şiirinin etkisiyle aruz ölçüsüyle de şiirler söylemiş bir âşıktır. (Aşık Ömer)
III. Türk saz şiirinin en önde gelen taşlama ustalarındandır. (Everekli Seyrani)
IV. 19. yüzyılda Güney Anadolu'da yaşayan Türkmen aşiretlerinin koçaklamasını dile getirmiştir. (Dadaloğlu)
V. Hem hece hem aruz ölçüsünü kullanmış, mahlas değiştirmiş ve intihara teşebbüs etmiş bir âşıktır. (Dertli)

Numaralanmış açıklamalardan hangisi ayraç içerisinde verilen âşıkla ilgili değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu
Çağırışıp ötmenin zamanı geldi
Serviler yeşerdi çiçekler doldu
Cana can katmanın zamanı geldi
- II. Aşık Gevheri der gider dostuna
Gidi rakiplerin bize kasti ne
Evvel bahar çayır çimen üstüne
Sarılıp yatmanın zamanı geldi
- III. Benim yârim yanakları allıdır
Ak elleri deste deste güllüdür
Dertli olan bakışından bellidir
Her derdi atmanın zamanı geldi

Bir koşmadan alınan bu dörtlüklerin şiirdeki yer alma sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I – III – II B) III – I – II C) II – I – III
D) I – II – III E) II – III – I

10. 16. yüzyıldan 17. yüzyıla kadar oluşumunu tamamlayan "Âşık Tarzı Türk Halk Şiiri", 17. yüzyılda artık geleneksel kuralları iyice belirginleşmiş; temsilcilerinin (âşıklar) nitelikleriyle onların ortaya koyduğu ürünlerin biçim ve türleri, ezgili olanların makamları ve bu ürünlerin icra şartları artık iyice belli kalıplara oturmuş bir edebiyat olarak kendisini göstermeye başlar. 18. yüzyıl ise âşıkların divan şiirinden (aruzdan) daha çok etkilendiği bir yüzyıldır. 19. yüzyılda aruzlu şiirler yazan şairlerin varlığı dikkat çekmektedir. Aruzla yazan halk şairleri çok olmamakla beraber ----, ----, ---- ve ---- bunlar arasında en tanınanlarıdır. Söz konusu âşıklar, "Divan, Selis, Satranç, Kalenderi, Semai, Vezn-i Aher" gibi nazım biçimleriyle aruzun farklı kalıplarını kullanarak şiirlerini yazmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Dadaloğlu B) Âşık Ömer C) Gevheri
D) Erzurumlu Emrah E) Bayburtlu Zihni

I.	Destan	Kayıkçı Kul Mustafa
II.	Varsağı	Karacaoğlan
III.	Taşlama	Seyrani
IV.	Koçaklama	Dadaloğlu
V.	Ağıt	Koroğlu

Numaralanmış yerlerdeki nazım türlerinden hangisi karşısındaki âşıkla ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. I.
Karac'oğlan der ki edelim niyaz
Ak göğsün üstünde kılalım namaz
Almadan kırmızı pamuktan beyaz
Bana bir güzel ver gönlüm eğleyim

- II.
Şol salınıp giden dilber
Boyuna kurban olduğum
Eğlen burda tanışalım
Diline kurban olduğum

Numaralanmış dörtlüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dörtlük, bağlı bulunduğu şiirin son dördlüğüdür.
B) II. dörtlük, bağlı bulunduğu şiirin ilk dördlüğüdür.
C) I. dörtlükte tam uyak kullanılmış, redife yer verilmemiştir.
D) II. dörtlükte ek ve sözcük halinde redife yer verilmiş, kafiye kullanılmamıştır.
E) I. dörtlük, bir koşmadan; II. dörtlük, bir varsağıdan alınmıştır.

1. Karacaoğlan:

— Ben coşku ve övgü içerikli şiirler yazdım hep. Özellikle de bir kadına, at gibi Türk kültüründe önemli yeri olan hayvan ya da varlığa ya da doğaya duyulan sevgiyi dile getirdim.

Seyrani:

— Ben toplumdaki aksayan yönleri, bireysel yanlışlıkları ve devlet yönetimindeki hataları eleştirel bir dille şiirlerime taşıdım.

Dadaloğlu:

— Ben yiğitlik ve meydan okuma gibi temaları sıklıkla işledim. Bu yüzden adım da hep bu türle anılır oldu.

Kağızmanlı Hıfzi:

— Ben divan şiirindeki mersiye türünün âşık edebiyatındaki karşılığının en güzel örneklerini verdim.

Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi bu canlandırmada sözü edilen nazım türlerinin herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Al kanları beyaz kara dökülmüş
Kol kopmuş yavrumun topuk sökülmüş
Duydum ki ciğerim ölürlen gülmüş
Halbuki ölürlen gülünmez imiş
- B) İki koçak bir araya gelende
Görelim ne işler meydan içinde
Kesilir kelleler boşalır kanlar
Yeğün olta leşker meydan içinde
- C) Kimse serin bu sevdaya salmamış
Hiçbir kimse haktan nişan almamış
Şeriatın asla eser kalmamış
Hayır belli değil şer belli değil
- D) Aman hey Allah'ım aman
Ne aman bilir ne zaman
Üstümüzde çayır çimen
Bitmeden bir dem sürelim
- E) Şu yalan dünyaya geldim geledi
Severim kır atı bir de güzeli
Değip on beşime kendim bileli
Severim kır atı bir de güzeli

2. XVII. yüzyılın en güçlü âşıklarından biridir. Hayatı hakkındaki bilgileri bazı şairnamelerdeki mısralardan çıkarmaktayız. Garp Ocaları'na mensup asker şairlerdendir. Pek çok savaşa katılmış, bu seferlerle ilgili şiirler söylemiştir. Şiirlerinin duru Türkçesi, akıcı üslubu onun pek çok şair tarafından beğenilmesini sağlamıştır. Genç Osman Destanı bizlere bıraktığı en güzel şiirleri arasındadır.

Bu parçada sözü edilen âşık aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Katibi
C) Gevheri
B) Kayıkçı Kul Mustafa
D) Öksüz Aşık
E) Aşık Ömer

3. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi bir varsağıdan alınmıştır?

- A) Can bülbülüm cüda düşüm gülümden
Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı
Ahu gözlü yârim senin elinden
Şikâyet etmedik beğler mi kaldı
- B) Zamanın rüzgârı tersine esti
Zalimler gül tutan elimi kesti
Işığım karardı kalemim sustu
Belimden kırıldım yine ölmedim
- C) Bizim yaylamız kayalı
Pınarları süt mayalı
Kilerinde kar dayalı
Kızlar gelir yaylamıza
- D) Vücudumu kavursalar
Yönüm yâre çevirseler
Harman edip savursalar
Muhabbetin yellerine
- E) Bre ağalar bre beyler
Ölmeden bir dem sürelim
Gözümüze kara toprak
Dolmadan bir dem sürelim

denklem

4. I

Karac'oğlan söyler sözün başarıır
Aşkın deryasını boydan aşırır
Seni bir mecliste hacil düşürür
Kötülerle konup göçücü olma

II

Karac'oğlan eğmelerin
Gönül sevmez değmelerin
İliklemiş düğmelerin
Çözer Eli Elif diye

Bu dörtlüklerle ilgili,

- I. Kafiye düzeni
II. Nazım şekli
III. Kafiye ve rediften faydalanma
IV. Nazım birimi
V. Bağlı bulunduğu şiirin son dörtlüğü olma

numaralanmış ifadelerden hangisinin ortak olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Şirvan ilinden Tebriz'e ulaştık
Anca başlar kestik kana bulaştık
Acem evlerin seyrettik dolaştık
Vilayet hünkârın seyran bizimdir
- II. Abdest alsan aldın demez
Namaz kılsan kıldın demez
Kadı gibi haram yemez
Şeytan bunun neresinde
- III. Nazik nazik iki kelim söyledi
İşitenler aşk deryasın boyladı
Kamil'im der beni Mecnun eyledi
Al yanağın şekerinden tadalı
- IV. Kara gözlüm seni saran
Kullar erer muradına
Dudağından bade alan
Diller erer muradına
- V. Asıl sermaye-i niyâbetleri
Emval-i eytamdır ticâretleri
Dâvet-i rüşvete icâbetleri
Sıdk ile gönlünün alçaklığından

Numaralanmış dördlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dördlük içerik olarak tarihi bir olayın yansımasını aktardığı için destan türüne özgü özellik taşımaktadır.
- B) II. dördlük 8'li hece ölçüsüyle oluşturulduğu için semai nazım şekline örnektir.
- C) III. dördlük aşk temasını yansıttığı için güzelleme türüne örnektir.
- D) IV. dördlük yiğitçe ve babacan bir tavırla oluşturulduğu için varsağı türüne örnektir.
- E) V. dördlükte şairin yabancı sözcük ve tamlamalara yer vermesi şairinin divan şiirinden etkilendiğini göstermektedir.

6. Bu güzellik baki kalmaz sevdiğim
Aşığı ağlatan gülmez sevdiğim
İyilerden kemlik gelmez sevdiğim
Hakkı bir bilersen ağılatma beni

Bu dördlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsüyle kaleme alınmıştır.
- B) Aşık tarzı halk şiiri ürünüdür.
- C) Güzelleme türüne özgü özellikler taşır.
- D) Ahenk yarım uyak, ek halinde ve sözcük halinde redifle sağlanmıştır.
- E) Bağlı bulunduğu şiirin son dördlüğüdür.

7.

I

Türk saz şairleri içerisinde halk dilinin ve halk zevkinin bütün inceliklerini onun kadar şiirlerine naksetmiş başka bir âşık yok gibidir. Güney Anadolu ve Toroslar onun şöhretinin ilk bölgeleridir. Divan şiirinden etkilenmeyen âşıklar arasındadır. Güney Anadolu'da yaşayan Türkmen aşiretlerinin günlük yaşamını, bölgedeki yer adlarını, ela gözlü yurt güzellerini şiirlerinde görmek mümkündür. Öyle ki onun için gittiği her yerde bir güzele vurulan ve ayrıldığı her yerden bir güzelin hasretini yüklenerek giden bir âşık derler.

II

Asıl adı Veli'dir. 18. yüzyılın ikinci yarısında bir Avşar obasında doğmuş ve 1868'de yine bir obada vefat etmiştir. Kaynaklar onu şimdiye kadar İmparatorluğa başkaldıran bir şair olarak göstermişler ve onun gerçek cephesine pek fazla eğilmemişlerdir. O da tıpkı Karacaoğlan gibi lirik şiirler söylemiş, Avşar güzellerine karşı beslediği duyguları mısralara dökmüştür. İskân, göç, çadır gibi kavramlar düşünüldüğünde koçaklamalarıyla tanınması da kaçınılmazdır.

Numaralanmış parçalarda sözü edilen âşıklar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Sümmânî	Köroğlu
B)	Dadaloğlu	Ercişli Emrah
C)	Levni	Gevheri
D)	Seyrani	Erzurumlu Emrah
E)	Karacaoğlan	Dadaloğlu

8. Salındı bahçeye girdi
Çiçekler selama durdu
Mor menevşe boyun urdu
Gül utandı hicabından

Bu dördlükle ilgili olarak,

- I. Semai nazım şeklinin özelliklerini gösterir ()
- II. Teşhis sanatına başvurulmuştur ()
- III. Bağlı bulunduğu şiirin ilk dördlüğüdür ()

numaralanmış cümlelerden doğru olanların karşısına (D), yanlış olanların karşısına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(D)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(Y)	(Y)
D)	(D)	(D)	(D)
E)	(Y)	(Y)	(D)

denklem

1. XIV. yüzyılın sonları ile XV. yüzyılın ilk yarısında yaşayan şair, Yunus Emre'nin en önde gelen takipçisi ve tekke edebiyatının en mühim şahsiyetlerindedir. Manzum, mensur ve manzum-mensur karışık olmak üzere eserler veren şairin 20-30 kadarı hece ile geriye kalanı aruzla yazılmış 200'e yakın şiiri vardır. Bu şiirlerin ilahi bir vecd içinde yazıldığı anlaşılmaktadır. Diğer eserlerin de tasavvufun ele aldığı "vahdet-i vücud, nefis, akıl, gönül, mürşit, derviş" gibi kavramlar üzerinde durur ve bunları heyecanlı bir üslupla dile getirir. Şairin manzum şekilde yazdığı eserleri arasında *Gülîstan*, mensur şekilde kaleme aldığı eserleri arasında *Kitab-ı Miglâte*, manzum-mensur şekilde kaleme aldığı eserleri arasında ise Dilgûşa yer alır.

Bu parçada hakkında bilgi verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bayram Veli B) Pir Sultan Abdal
C) Kaygusuz Abdal D) Eşrefoğlu Rumî
E) Niyazi-i Mısri

2. Eski edebiyatımızda tasavvufî deyişin büyük bir değeri vardır. Edebi sanatlara tutkun olan şairler, düşünce ve duygularını belirtirken tasavvuftan çok faydalanmışlardır. Tasavvufî deyişin en güzel örneklerine ise tekke şiirinde rastlanır. Aşağıdaki tabloda tekke edebiyatında tasavvufî deyiş içeriğinde yer verilen bazı terimlere yer verilmiştir:

Tasavvufî Terim	Anlamı
Fenafillah	Nefsin arzularından geçip varlığını Allah için görmek
Vahdet-i Vücut	Bütün varlığın tek olması ve onun da Allah'ın varlığından ibaret olması
Âşık	Allah'a gönülden bağlı olan mürşit, derviş
Masiva	Allah aşkını dervişlere sunan kişi
Abdal	Tasavvuf yolunda belli bir mertebeye ulaşmış kişi

Bu parçada verilen tasavvufî terimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) Fenafillah B) Vahdeti-i Vücut C) Âşık
D) Masiva E) Abdal

3. Bir sözüm vardır tutana
Er odur Hak'tan utana
Kul olmuşuz Pir Sultan'a
Eşiği de kiblegahtr

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dörtlük aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Nutuk B) Nefes C) İlâhi
D) Devriye E) Şathiye

4. Aşağıdakilerden hangisi dini-tasavvufî halk şiiri temsilcilerinden biri değildir?

- A) Ercişli Emrah B) Hacı Bayram Veli
C) Niyazi Mısri D) Pir Sultan Abdal
E) Dede Ömer Ruşeni

denklem

- 5.

	Nazım Şekli	Nazım Şekli İle İlgili Bilgi
I.	Nutuk	Tarikata yeni giren kişilere yol göstermek ve tarikat adabını öğretmek için söylenen şiirler
II.	Devriye	Her varlığın Allah'tan çıkıp tekrardan Allah'a döneceğini anlatan şiirler
III.	Şathiye	Bektaşî şairlerin tasavvufî konularda söyledikleri şiirler
IV.	İlahî	Allah sevgisi ve çerçevedeki her türlü dinî konunun işlendiği, özel ezgili şiirler
V.	Nefes	İnançlarla alay eder gibi yazılan fakat tahlil edildiğinde derin anlamlar barındırdığı görülen şiirler

Bu tabloda numaralanmış yerlerdeki nazım şekillerinden hangileri yer değiştirirse nazım şekli ile ilgili verilen bilgideki yanlışlık giderilmiş olur?

- A) I. ve II. B) III. ve V. C) I. ve IV.
D) II. ve III. E) IV. ve V.

6.

I

Yüz bin tamu olsa korkmam birinden
Rahman ismi nazip değil mi senden
Gaffar-ı zebunum demedün mi sen
Afv et günahımı yalancı mısın

II

İlahi Azrail canım alacak
Canını tez veren kulundan eyle
Fenâ mülkten bekâ mülke göçürsen
İman ile göçen kulundan eyle

Numaralanmış dörtlüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dörtlükte tam uyağa yer verilmiştir.
B) II. dörtlükte ahenk sadece redifle sağlanmıştır.
C) Her ikisi de 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.
D) I. dörtlük şathiyeye, II. dörtlük nefes türüne örnektir.
E) Her ikisi de aynı şiir geleneğinin ürünüdür.

7. Menkıbelerden ve şiirlerinden anlaşıldığına göre Sivas'ın Yıldızeli ilçesi Banaz köyünde doğmuştur. 16. yüzyılda Sivas çevresindeki Alevi-Bektaşî zümreleri arasında yetişmiştir. Osmanlı Devleti'ne karşı birkaç ayaklanmaya katılmış, Hızır Paşa tarafından idam edilmiştir. Şiirlerinde yalın ve akıcı bir dil kullanmış, nefesleriyle ünlenmiştir. Aruz ölçüsünü kullanmamıştır.

Bu parçada sözü edilen tekke şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pir Sultan Abdal
B) Kaygusuz Abdal
C) Abdal Musa
D) Kazak Abdal
E) Kul Himmet

8. Sana âlem görünen

Hakikatte Allah'tır
Allah birdir vallahi
Sanma ki birkaç ola

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tasavvuftaki vahdet-i vücud ve tevhit inancına gönderme yapılmıştır.
B) Bağlı bulunduğu şiirin son dörtlüğüdür.
C) Ahenk unsurlarına yer verilmemiştir.
D) İçerik ve biçim yönüyle ilahi özelliği gösterir.
E) 7'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.

9. Hayatı hakkındaki bilgileri menkıbelerden öğrendiğimiz bir tekke şairidir. Şöhretli bir mutasavvıf olarak tanınmasında en mühim sebep tasavvufu, milli duyguları, ahlaki düşünceleri Türk'ün en kolay anlayabileceği sehl-i mümteni metoduyla anlatırken Türk dilini de en güzel ve yumuşak bir şekilde Anadolu'da yaşayan herkese sevdirmesidir. Risalet'ün Nushiye ve Divan'ı olmak üzere iki eseri vardır. Divanında ilahi aşk ve sevgiyi, varlık ve varlığa gelişle ilgili problemleri vb. işlemiştir. Risalet'ün Nushiye mesnevi tarzında yazılmış bir nasihatnamedir.

Bu parçada sözü edilen tekke şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş Veli
B) Mevlana Celaleddin Rumi
C) Abdal Musa
D) Yunus Emre
E) Hoca Dehhani

10. Sekiz cennet yapdun sen adem için

Adın büyük bağışla anun suçun
Adem'i cennetten çıkardun niçün
Buğday nene lazım harmancı mısın

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dörtlük aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Nutuk
B) Şathiyeye
C) İlahi
D) Devriye
E) Nefes

11. I. 1703 yılında Erzurum'da dünyaya gelmiştir. *Divan'ı* ve *Marifetname* adlı eseri vardır. (İbrahim Hakkı)
II. 15.yüzyılın önemli mutasavvıf şairlerindedir. *Müzekki'n Nüfus* adlı eseri vardır. (Eşrefoğlu Rumi)
III. 15. yüzyılda yaşamış mutasavvıf bir şairdir. *Çobanname*, *Miskinname* adlı eserleri vardır. (Dede Ömer Ruşeni)
IV. Alevi-Bektaşî şiir geleneğinin kurucusu kabul edilir. *Sarayname*, *Dolapname*, *Minbername* adlı eserleri vardır. (Pir Sultan Abdal)
V. 13.yüzyılda yaşamıştır. Aslı Arapça olan *Makalat* adlı eseri vardır. (Hacı Bektaş Veli)

Numaralanmış açıklamalardan hangisi ayrıç içerisinde verilen kavramla uyuşmamaktadır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V